

magazine

Wendy Vermonden en An Severeijns:

“Liefde houdt niet op waar het leven eindigt”

Extra: Zorgmagazine

Sauerland ALL-INCLUSIVE!

ALPIN HOTEL SUPERIEUR
LOCATIE: Schmallenberg / Winterberg

Het hotel ligt in het plaatsje Grafchaft, midden in een bosrijk gebied gelegen in de driehoek, Schmallenberg, Winterberg en Bilstein en ademt een landelijke sfeer. Dit zeer bekende vakantie gebied biedt u talloze mogelijkheden voor een zeer afwisselende vakantie. Alpin Hotel is een sfeervol, multifunctioneel hotel met alles onder één dak en beschikt over 116 goed uitgeruste kamers, allen met douche/bad, toilet, TV en een zitje. Alle kamers zijn per lift bereikbaar.

5-daagse topvakantie ALL-INCLUSIVE

- + Ontvangst met warme lunch of koffie en gebak
- + 4x overnachting met uitgebreid "Enjoy" ontbijtbuffet
- + 4x warme lunch of lunchpakket
- + 4x een uitstekend koud/warm dinerbuffet
- + **Dagelijks alle drankjes van 17:00 t/m 24:00 GRATIS**
- + **NIEUW:** koffiecorner, koffie en thee gehele dag **GRATIS**
- + **GRATIS** dagtocht per luxe touringcar door het Sauerland
- + **GRATIS** Sauerlandkaart voor gratis openbaar vervoer
- + Kortingen voor diverse attracties
- + 's Avonds regelmatig vertier en entertainment, o.a.:
Magic Woboshow, live muziek, wandeling en quizavond
- + **GRATIS** gebruik van binnenzwembad en sauna van het hotel
- + E-bike verhuur station
- + **GRATIS** diverse auto-, fiets- en wandelroutes met lunchpakket

Enjoyhotels, vindt u aan de Moezel en Eifel en in het Sauerland!

AANKOMSTDATA EN PRIJZEN

2, 6 april	€ 199,95
14 april	€ 259,95
18 april	€ 239,95
4, 16, 20 mei	€ 249,95
1 juni	€ 259,95
21, 25, 29 juni	€ 249,95
3, 7, 11, 15, 19, 23, 27, 31 juli	€ 249,95

Nederlands gesproken

Kijk voor meer informatie op enjoyhotels.be of bel 0049 2953 9626 580

Voor alle Enjoyhotels geldt geen aanbetaling, geen boekings-, en reserveringskosten, geen 1-persoonskamer toeslag.

Alle fouten voorbehouden en exclusief eventuele toeristenbijdrage.

Leven op een berg

Hij dronk een glas gin-tonic, wij nipten van onze porto. We kenden elkaar niet maar raakten al snel in gesprek. Tijdens onze trip naar Porto waren we verzeild geraakt in een overdekte markt waar de kraampjes vervangen waren door hippe eettentjes. Middenin stonden her en der wat tafeltjes waar je al dat lekkers kon opeten. Wij belandden met ons dienblad tegenover een grijzende Portugees die peinzend voor zich uit zat te staren. "Twee keer ben ik in België geweest. Een keer met mijn ex-vrouw. Toen at ik de duurste schotel ooit ergens op een terrasje in Brussel, in een straat vol terrasjes." "De Rue des Bouchers?" "Ja, daar was het. Het eten was er tien keer duurder dan hier", en hij wees om zich heen. De tweede keer dat hij in België was, trok hij naar het casino van Blankenberge, voor zijn job. Hij werkte voor de beveiliging van een Portugees casino en mocht af en toe naar andere Europese speelhuizen. "Maar dat is voorbij, nu ben ik gepensioneerd en reis ik niet meer zo vaak. Ik vind het niet langer veilig. Ik heb me teruggetrokken op mijn berg." Hij vertelde ons over zijn boerderij waar hij zelf wijn maakte en alle groenten en fruit die hij nodig had probeerde te kweken. Hij ontving er ook gasten. Het was er rustig, alleen maar wijngaarden en bossen. Fernando - zo heette onze gesprekspartner - was er duidelijk erg gelukkig, daar op zijn berg.

Het gesprek nam een andere wending. We hadden het over Trump, de vrouwonvriendelijke uitlatingen van de Amerikaanse president én een Pools Europarlementslid. Over de nakende verkiezingen in Frankrijk, Nederland en Duitsland. Ook de aanslagen in Brussel nu een jaar geleden, passeerden de revue. "De wereld is niet meer vriendelijk. Ze is zo hard geworden. Het is om bang van te worden. Ik heb veel gereisd en zou graag nog een aantal landen ontdekken. Maar ik durf niet. Het liefst van al ben ik nu op mijn berg. Daar is alles nog liefelijk en vriendelijk. Daar lijkt de wereld ver weg." Ik begreep hem wel maar was het er toch niet helemaal mee eens. "Zo zal er niets veranderen. Zo kunnen we deze wereld toch niet doorgeven aan onze kinderen." Hij gaf me gelijk. "Af en toe zal ik van mijn berg afdalen en opstaan voor wat echt belangrijk is: een warme samenleving." Mooi, vond ik. Als we allemaal af en toe onze

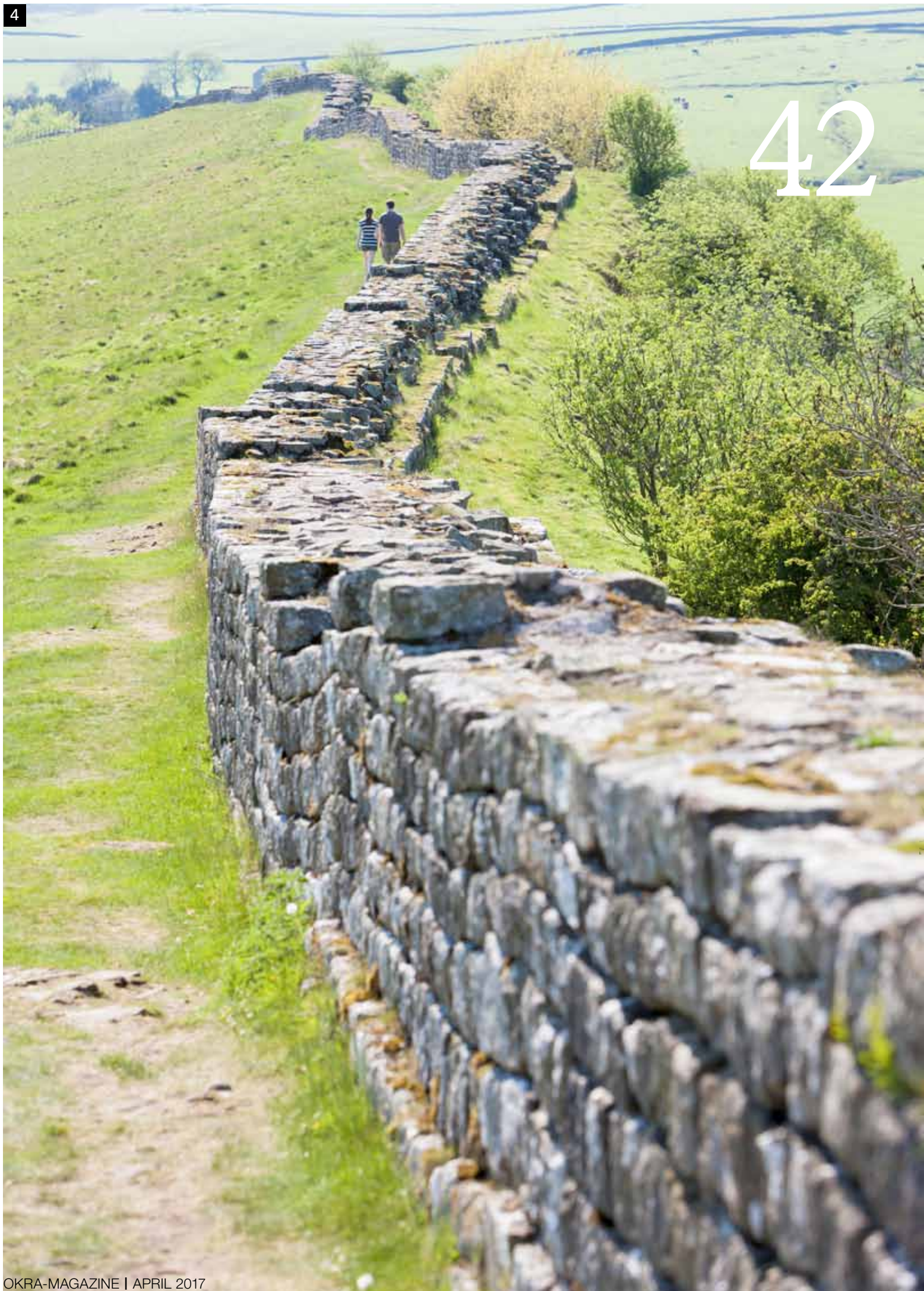
Als we allemaal af en toe onze veilige, knusse omgeving verlaten zullen we deze wereld misschien toch iets warmer en veiliger maken

veilige, knusse omgeving verlaten en laten horen dat vrouwen wél evenveel moeten verdienen als mannen, vertellen dat we gaan voor verzoening en niet voor tweespalt, uitroepen dat we het niet eens zijn met de harde politiek die enkel verdeeldheid zaait, zullen we deze wereld misschien toch iets warmer en veiliger maken.

Ook ik ben intussen van mijn berg afgedaald. Het was niet meteen dezelfde berg als die van Fernando. Het was er niet zo liefelijk, rustig en groen en zo graag was ik er niet. Maar ziek zijn, sloot me wel af van de buitenwereld. Vaak was mijn wereld niet groter dan mijn bed, de zetel en het ziekenhuis. Dat is voorbij nu, ik voel me beter en kan opnieuw mijn stem laten horen. En dat zal ik met veel plezier doen, hier en elders. Want ook ik wil graag werken aan een warmere en veilige wereld.

Nele

✦ Nele Joostens

38

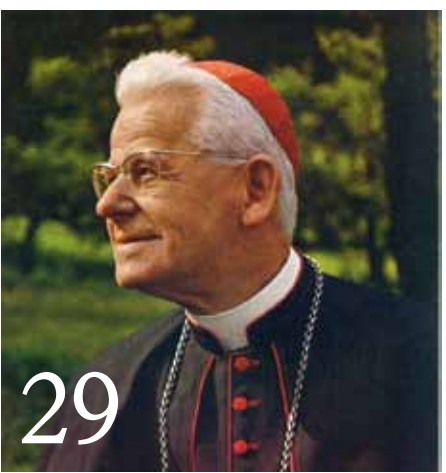
27

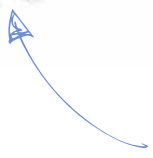
16

36

29

Stengels met zaaddozen zijn interessant boekettenmateriaal

- 6 **OKRA-ZINGEVING**
Karen Van den Broeck: Kinderen het huis uit? Kans om je relatie een duw in de rug te geven
- 10 **STANDPUNT**
Wat een zalig terras
- 12 **EXPERT AAN HET WOORD**
Lieven Boeve: Dialoog en gastvrijheid
- 16 **OKRA-REIZEN**
Jouw reisdroom, onze passie
- 19 **OVER WAT TELT**
Wendy Vermonden en An Severeijns: "Liefde houdt niet op waar het leven eindigt"
- 24 **CULTUUR**
 - De droomwereld van Flat Earth Society
 - A United Kingdom
 - Kinderarbeid, nog altijd
 - Retrospectieve Rik Wouters
 - The Grand Hong Kong Hotel
 - Bonsai Expo
 - Herdenkingsviering Jozef Cardijn
 - Boeken: Stevige kost die je zal smaken
 - Gedicht
- 34 **OKRA-SPORT+**
Een leven lang sporten
- 36 **GROEN**
Een instanttuin vol plukklare bloemen
- 38 **MENU**
Geen Pasen zonder eieren
- 40 **DE WERELD VOLGENS GUY POPPE**
Het einde van Atatürk
- 42 **UIT**
In de ban van de Muur
- 48 **KRUISWOORDRAADSEL**
- 50 **LEDENVOORDEEL**

Wil jij je ook abonneren op OKRA-magazine, bezorg je naam en adres aan Katrien Vandeevegaete, Postbus 40, 1031 Brussel of magazine@okra.be. Een jaarabonnement kost 23 euro.

Algemeen secretariaat | www.okra.be | secretariaat@okra.be | www.okrasport.be | www.okrazorgrecht.be | 02 246 44 41
OKRA-ZORGRECHT | Postbus 40 | 1031 Brussel | zorgrecht@okra.be | 02 246 57 72 (van 8 tot 12 en van 13 tot 16 uur, vrijdag van 8 tot 12 uur) | www.okrazorgrecht.be. Ook op Facebook.

OKRA-magazine ledenmagazine van OKRA vzw • PB 40, 1031 Brussel • 02 246 44 37 • fax 02 246 44 42 • www.okra.be, magazine@okra.be
Redactie Nele Joostens • Katrien Vandeevegaete • Benjamin Ponsaerts
Redactieraad Herman De Leeuw • Niek De Meester • Nic Fruru • Piet Hendrickx • Jos Lacroix • Hilde Masui • Marc Pattyn • Dirk Van Beveren • Mark De Soete • Anne-Marie Vandenbosch • Jan Rolles • Lieven Rijckooft • Jan Denil
Verantw. uitgever
Mark De Soete • Haachtsesteenweg 579, 1030 Brussel
Vormgeving Gevaert graphics nv
Druk Corelio Printing, Erpe-Mere
Reclameregie Publicarto • Driehoekstraat 18, 9300 Aalst • 053 82 60 80 • fax 053 82 60 90 • com@publicarto.be
Opplage: 163 620 exemplaren
Zonder schriftelijke toestemming van de uitgever mag geen enkele tekst of illustratie geheel of gedeeltelijk worden gereproduceerd. Advertenties vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de uitgever.
Coverfoto: François De Heel
Het meinumner verschijnt uiterlijk op 26 april 2017.
OKRA-magazine, trefpunt 55+ is aangesloten bij de Unie van de Uitgevers van de Periodieke Pers.

Je kan OKRA-magazine ook lezen via okra.be.

OKRA-magazine Ledenmagazine van de grootste beweging voor 55+. OKRA, trefpunt 55+: Open, Kristelijk, Respectvol en Actief. Je ledenmagazine zit boordevol OKRA-leven, niet te missen info, lifestyle, cultuur, ontspanning, ledenvoordelen... Vertel wat je ervan vindt aan Katrien Vandeevegaete, 02 246 44 33, magazine@okra.be.

Kinderen het huis uit?

Kans om je relatie een duw in de rug te geven

Er zijn steeds meer echtscheidingen bij zestigplussers. Een van de redenen: de zorg voor de kinderen die wegvalt. Relatiecoach Karen Van den Broeck (52) schreef er een boek over: *Het lege nest. De relatiecoach biedt inzichten en kansen*.

“Ik heb gezinssociologie gestudeerd en volgde ook het postgraduaat seksuologische hulpverlening maar ben pas in 2009 als zelfstandige relatiecoach gaan werken, met een praktijk in Bekkevoort die de naam Anasta draagt. Ik ben ook als docente verbonden aan de Universiteit Hasselt in het postgraduaat relatie- en communicatiewetenschappen. Relatiecoach zijn, is een heel mooie job.

“Belangrijk in een relatie zijn verbondenheid, wederzijds respect en elkaar ruimte geven”

Elke dag ontmoet ik koppels, op zoek naar antwoorden op hun vragen en een houvast. Velen zijn tussen de 40 en 55 jaar en hebben het moeilijk in hun relatie. De kinderen verlaten stilaan

het huis en dat kan spanningen geven. Een leeg nest biedt nieuwe kansen, zegt men: je krijgt meer tijd voor jezelf en voor je relatie. Maar in het lege nest kunnen ook problemen opduiken: partners komen elkaar weer tegen, verschillen worden meer zichtbaar, de aantrekkingskracht is minder of er ontstaat ontrouw. En hoe moet het dan verder?”

Kinderen eerst

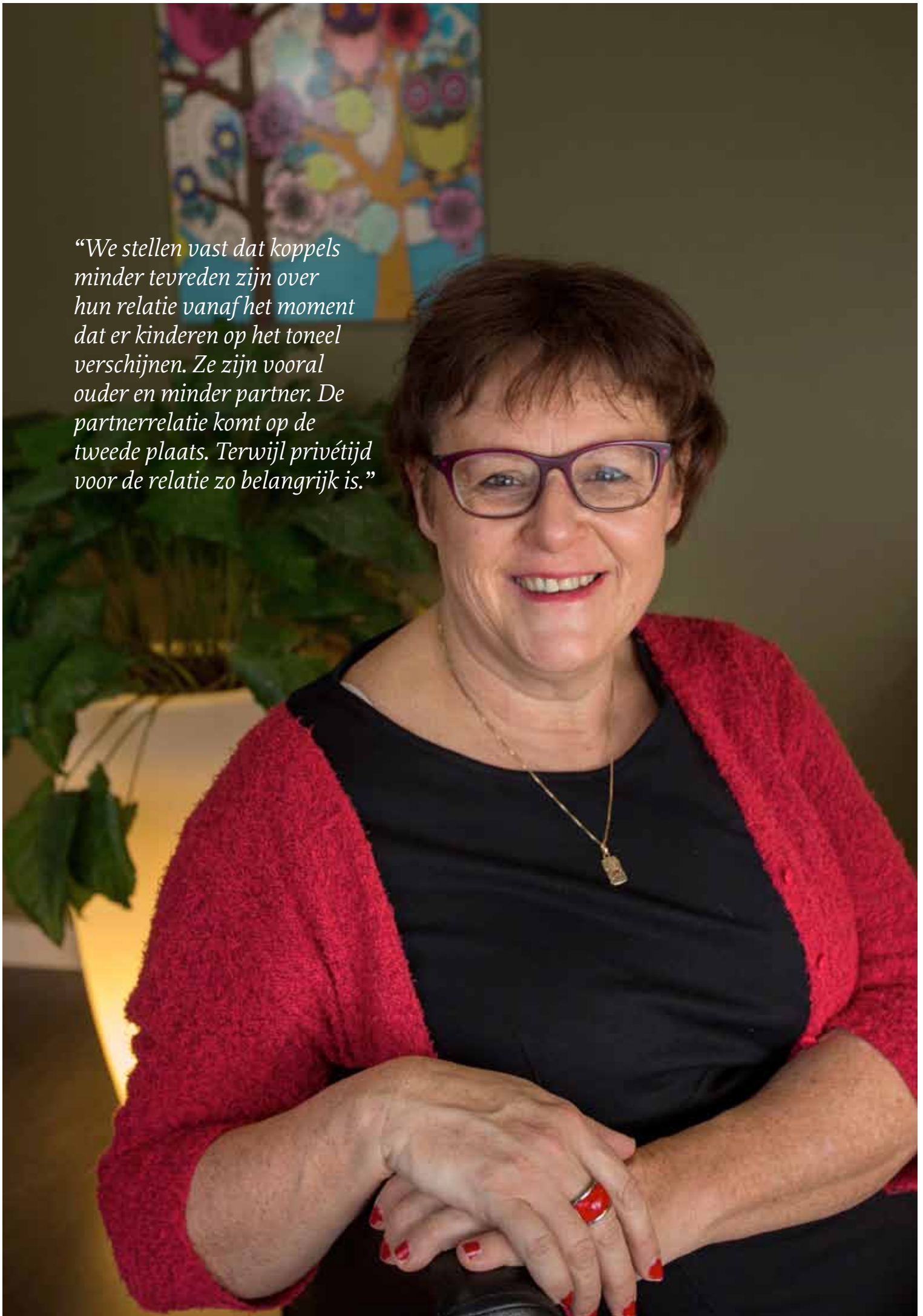
“Kinderen zijn een enorme verrijking maar ze maken de relatie tussen partners ook complexer. Soms is de zorg voor de kinderen zo groot, dat koppels elkaar uit het oog verliezen. Een man en een vrouw die elkaar hierdoor dreigden kwijt te raken, maakten de afspraak een keer in de maand samen te gaan eten. Met de jaren kunnen ook nieuwe irritaties binnensluipen. Een vrouw die een

turbulente jeugd had gekend, was getrouwd met een man omwille van zijn rustig karakter. Maar toen de kinderen de deur uit waren, vond ze hem saai. Zij wilde van alles ondernemen maar hij zat na zijn werk liever rustig in de zetel. Was dit de man voor wie ze gevallen was? Belangrijk in een relatie is verbondenheid, wederzijds respect en elkaar ruimte geven. Eens het nest leeg, komt de vraag naar boven hoe het met die verbinding is.”

Ontrouw

“Ontrouw is altijd heftig. ‘Als dat ooit bij ons gebeurt: einde relatie’, zeggen mensen. Maar zo simpel is het niet. Want je ziet je partner graag. Wat heeft gemaakt dat hij of zij verliefd werd op een ander? Ontrouw is vaak een *wake-upcall* die iets vertelt over je relatie. Verliefd worden, kan iedereen overkomen. Dat je als vijftigplusser soms twijfelt of je nog aantrekkelijk bent, is heel normaal. Plots extra aandacht krijgen van iemand maakt je gevoelig. En dat zegt niets over je hoe graag je jouw partner ziet of hoe goed hij of zij is. Het koppel kan kiezen voor hun langdurige relatie en die ontrouw proberen te plaatsen. En zoeken hoe er terug verbinding kan groeien. Of je kan voor de nieuwe partner kiezen of als bedrogen partner de relatie stopzetten. Ik stel koppels meestal voor om een vast moment af te spreken waarop ze alles rustig kunnen bespreken. Dat is beter dan dat de bedrogen partner elke morgen vraagt: ‘Zie je mij nog graag en zag je die ander dan liever?’ De ontrouw mag niet allesoverheersend zijn want dan heeft de relatie nog weinig kansen. Moet alles worden opgebiecht? Dat kan bevrijdend zijn maar ook erg kwetsend. Hou er rekening mee dat partners een ander tijdsbesef hebben: wie vreemd ging, voelt al langer de druk op de relatie, terwijl de bedrogen partner dat pas weet op het moment dat het ontdekt wordt.”

“We stellen vast dat koppels minder tevreden zijn over hun relatie vanaf het moment dat er kinderen op het toneel verschijnen. Ze zijn vooral ouder en minder partner. De partnerrelatie komt op de tweede plaats. Terwijl privétijd voor de relatie zo belangrijk is.”

Talen van liefde

“Volgens Gary Chapman zijn er vijf talen van liefde. Je kunt je liefde laten blijken (1) door positieve, bemoedigende woorden, (2) door samen te zijn, samen dingen te doen, (3) door cadeaus te geven, (4) door te dienen, hulpvaardig en zorgzaam te zijn en (5) door lichamelijk contact, elkaars hand vast te houden, te omhelzen, te zoenen, te vrijen. Mensen geven op verschillende manieren uiting aan hun liefde. Daardoor kan er verbinding groeien maar kunnen ook misverstanden de kop opsteken. De kunst is te leren omgaan met de verschillen en rekening te houden met elkaars wensen en verlangens. Voor een aantal koppels is het lege nest bevrijdend: ze krijgen meer tijd voor elkaar zonder gestoord te worden of zonder de zorg van de kinderen. En dat biedt nieuwe kansen.”

Kinderen zijn loyaal

“Kinderen spelen een grote rol in een relatie. Ze zijn overwegend loyaal naar beide ouders. Soms sturen kinderen erop

aan dat hun ouders naar een relatiecoach gaan omdat ze willen dat het (opnieuw) goed gaat. Maar het wil niet zeggen dat je bij elkaar moet blijven, omwille van de kinderen. Het is belangrijk dat relatieproblemen

tussen de partners opgelost worden en dat de kinderen hiervoor niet ingezet worden. Als iemand zegt: ‘Ik ben gaan uithuilen bij mijn dochter’, zeg ik: ‘Het is beter om te gaan uithuilen bij een vriendin.’”

Vastnemen en loslaten

In zijn boek *De strategie van het geluk* zegt Gerbert Bakx: ‘Wie met een partner wil dansen, moet op eigen benen kunnen staan.’ Mijn tip is om niet alleen maar te investeren in je gezin maar ook contacten te onderhouden buiten het gezin. Zo zie je

bijvoorbeeld alleen maar de mankementen van je partner, tot je de verhalen van anderen hoort en concludeert dat je niet te klagen hebt. Je hoeft je partner ook niet te willen veranderen. Je kan geïrriteerd zijn in je partner terwijl dat meer kan zeggen over jezelf en je hierin ook kan groeien. Ik ben een hoge snelheidstrein, neem veel hooi op mijn vork, tot mijn man me afremt en zegt: ‘Moet dat allemaal wel?’”

“In een relatie moet je investeren. Evoluties, omstandigheden of gebeurtenissen kunnen je relatie op haar grondvesten doen daveren. Maar de geboorte van een kleinkind of een bomaanslag, doet je soms de vraag stellen waarover je je eigenlijk zorgen maakt. Een relatiecrisis, hoeft niet het einde van de wereld te zijn. In een draaikolk kan je vast geraken maar er is ook een punt van waaruit je er opnieuw uit kan raken.”

Positief

“Mijn moeder is nu 82. Toen ze 75 jaar was, heb ik een levensboek gemaakt voor haar verjaardag. Dat verhaal wil ik graag doorgeven aan mijn (klein)kinderen. Mijn moeder gaat nog elke week naar de mis, daar komt ze tot rust. Mijn zen-moment ligt in wandelen, in verbinding zijn met de natuur. Ik ben dankbaar om mijn man, kinderen, werk, de lentemist die vanmorgen over de heuvel hing. Wijlen Zjef Helsen, een collega- trainer-consultant, leerde me om positieve dingen door te geven aan anderen, in de hoop dat die zich als een olievlek zouden verspreiden. Als laatste strohalm voor hun relatie-in-crisis kocht een koppel *Het lege nest* en besloot toch uit elkaar te gaan. Mij gaat het niet over Karen die een boek schrijft, het gaat er mij wel om iets in de wereld te zetten, wat van betekenis kan zijn voor mensen. Die olievlek van positieve dingen.”

■ Tekst Dominique Coopman
Foto's Mine Dalemans

“Het is belangrijk dat relatieproblemen tussen de partners opgelost worden en dat de kinderen hiervoor niet ingezet worden”

Boek

Karen Van den Broeck, *Het lege nest. De relatiecoach biedt inzichten en kansen*. Garant, Antwerpen, 2016, 96 blz., 15 euro.
Maak kans op een gratis exemplaar. Zie blz. 49.
Info www.anasta.be.

STERKE BOTTEN behouden...

VISTA-Cal D

2 in 1

Calcium + Vitamine D

**Verouderen doen we allemaal!
Maar mobiel en actief blijven, is de wens van elke vrouw.**

We moeten vermijden dat onze beenderen fragiel en broos worden. Vanaf de menopauze, voldoende gezond bewegen, een evenwichtige voeding met een optimale calcium-toevoer en voldoende vitamine D. Aldus zorgen we voor sterke botten en verminderen we ook de kans op vallen.

VISTA-Cal D kan u het leven gemakkelijk maken want het bevat de juiste hoeveelheid zowel van calcium als van vitamine D. Met VISTA-Cal D geen smaak- noch bereidingsproblemen. Gewoon 1 tablet per dag innemen. VISTA-Cal D is een gladde film-omhulde tablet, dus makkelijk te slikken. Zijn gebruiksgemak en voordelige prijs vergemakkelijken de inname op lange termijn en dit is absoluut noodzakelijk !

60 tabletten = 13,95€
Vraag CNK 3042-074
aan uw apotheker

*... voor een actieve en
mobiele toekomst !*

www.vistalife.be
VISTA-Life
PHARMA

Wat een zalig terras

Nu stilaan de eerste terrasjes verschijnen, dwalen mijn gedachten af naar een zonnige middag, een blauwe hemel en een stralende zon. Ik droom verder en zie me zitten onder een parasol, met een fris drankje in de hand en met minister De Block mee aan tafel.

Samen overleggen we over brief die OKRA vorige maand aan minister De Block verzond. Hierin drukte OKRA haar bezorgdheid uit over de besparingen binnen de volksgezondheid, in het bijzonder over het effect hiervan op kwetsbare ouderen. Tussendoor wijzen we Maggie - zo noemen we haar na een tijdje - op het ontbreken van deze doelgroep in haar beleidsnota. We vullen de nota aan en wijzen op een tekort aan geriaters, op bewoners van woonzorgcentra die te weinig toegang krijgen tot bijvoorbeeld oogartsen en te kampen hebben met moeilijk inzetbaar ziekenvervoer. Eens op dreef geven we haar graag ook nog het advies mee om gezondheids promotie en -preventie niet te verwaarlozen en raden haar aan ook het te hoge geneesmiddelenverbruik bij ouderen voldoende aandacht te geven.

Iets later dan voorzien schuift ook minister François Bellot mee aan tafel. Ook hij ontving een brief van OKRA die enkele kritische noten plaatste bij de mobiliteitsbevoegdheid van deze minister. Al vlug ontstaat een discussie over de afstemming van het federaal en gewestelijk mobiliteitsbeleid en de starre houding van de NMBS. Ik druk echter ook mijn tevredenheid uit dat de toegankelijkheid van de stations en de treinen als belangrijke prioriteit werd ingeschreven, maar waarschuw de minister voor de signalen die OKRA ontvangt rond problemen met ticketautomaten aan de stations. Alvorens het spoor helemaal te verlaten geven we aan minister Bellot onze zorg mee rond het rijbewijs met punten en wijzen hem op het uitblijven van een wettelijk kader voor de elektrische fietsen met een garageknopje.

Net toen ik wilde afrekenen, kwam minister Bacquellaine langs. Als minister van Pensioenen had ook hij een brief van OKRA ontvangen. We maken ons beklag dat bij de laatste begrotingscontrole is beslist om de welvaartsenveloppe te verminderen terwijl het regeerakkoord nochtans aangeeft dat deze integraal besteed moest worden. Aan deze enveloppe mag hij niet raken, deze is van groot belang

om achtergestelde pensioenen te verhogen. Na een nieuw rondje hebben we het over de solidariteitsbijdrage, waarbij wij pleiten dat deze ten goede moet komen aan de laagste pensioenen. Natuurlijk hebben we het ook over de regularisatie van studiejaren en discussiëren we over de aanpassing van de eenheid van loopbaan. Ten slotte drukken we ook onze bezorgdheid uit over de impact van deze maatregelen op het budget van de sociale zekerheid.

Mijn terrasje zit ondertussen goed vol. Ik roep de ober om af te rekenen en stel tot mijn verbazing vast dat een gepensioneerd ober de rekening komt brengen. "Ik doe een flexi-job in de horeca", klinkt het. Op zich heeft OKRA niets tegen bijverdienen. Elke gepensioneerd mag dat doen en er zijn tegenwoordig voldoende mogelijkheden. Maar als de drijfveer tot bijverdienen een te gering 'pensioen' zou zijn, dan is er iets fundamenteels fout. Toch op te volgen, denk ik. Je merkt het al. Ik zat te dromen over een terrasje dat er waarschijnlijk nooit zal komen. Maar de brieven, de

bekommernissen en aandachtspunten maakte OKRA wel over aan de betrokken ministers. Mede omdat de hersamenstelling van de federale adviesraad

voor ouderen uitblijft. Dat is echter voor OKRA geen reden om jouw belangen niet ten volle te behartigen. OKRA staat tot jouw dienst. Santé!

TUSSENDOOR WIJZEN WE MAGGIE - ZO NOEMEN WE HAAR NA EEN TIJDJE - OP HET ONTBREKEN VAN KWETSBARE OUDEREN IN HAAR BELEIDSNOTA.

© Frank Bahn Müller

MARK

■ Mark De Soete
Algemeen directeur OKRA

THUISZORGWINKEL

samen met

Scooters

Geniet van je vrijheid

Belemmerd zijn in je bewegingsvrijheid en niet meer kunnen gaan en staan waar je wil ... voor velen is dit helaas realiteit. Gelukkig is een verminderde mobiliteit geen synoniem voor immobiliteit. Zo kan je voor je dagelijkse verplaatsingen binnen en buiten kiezen voor een scooter. Thuiszorgwinkel maakt je wegwijs in het grote aanbod, en onze mobiliteitsverstrekkers helpen je bij de juiste keuze.

Voor binnen en buiten

Scooters zijn er in alle soorten en maten: voor binnen en buiten, met drie, vier of vijf wielen ... De verschillen zijn vaak groot. Een binnenscooter gebruik je vooral binnenshuis, is niet echt geschikt om op de openbare weg mee te rijden en je kan er geen stoepranden mee nemen. Een buitenscooter voor lange afstanden is robuuster dan die voor korte. En een scooter waarmee je zowel binnen als buiten kan rijden is in de eerste plaats bedoeld voor korte afstanden.

Heb oog voor je zitcomfort

Belangrijk is dat je vooraf weet wat je met je scooter wil doen. Van zodra je dat weet, is het heel wat gemakkelijker om op zoek te gaan naar een scooter die perfect bij je past. Er zijn immers nogal wat criteria die een invloed kunnen hebben op je keuze: hoe snel wil je rijden, welke afstand wil je afleggen, is het een scooter voor binnen of buiten of allebei, welk zitcomfort krijg je, vind je een vering en wendbaarheid belangrijk ... Allemaal vragen waar we samen met jou een antwoord op zoeken.

Actie

Scootertestdagen 1 tot 30 april

- **10% korting*** op het eigen aandeel
- **gratis pechbijstand VAB**
- **gratis onderhoud** binnen het jaar na aankoop

Dialogoog en gastvrijheid

In het voorjaar van 2016 stelde Lieven Boeve, directeur-generaal van Katholiek Onderwijs Vlaanderen een vernieuwend onderwijsproject voor: de katholieke dialoogschool. Het lokte een pittig debat uit over onderwijs, identiteitsvorming en levensbeschouwing. Voor OKRA gaat hij dieper in op deze nieuwe dynamiek.

Voordat Lieven Boeve (Veurne, 1966) Katholiek Onderwijs Vlaanderen onder zijn vleugels nam, deed hij als hoogleraar fundamentele theologie al onderzoek naar de relatie tussen het christelijk geloof en de actuele cultuur. Lieven: "Ik onderzocht hoe het hedendaagse filosofisch denken ons christelijk geloof kan uitdagen om zichzelf te herdenken en opnieuw tot geloofsinzicht te komen. Nadien werd ik gevraagd om die oefening ook eens te maken voor het onderwijs. En de volgende vraag was hoe ik die zoektocht naar een identiteit binnen het katholiek onderwijs kon organiseren. 'Je hebt er al zo lang over kunnen nadenken, pas het nu eens toe in de praktijk', was de opdracht. Dat is dan de katholieke dialoogschool geworden. Dat er bij de voorstelling zoveel ophef was, betekent dat de boodschap een actuele problematiek aankaart. Tegelijk was het een heruitvinding van ons onderwijsproject, wat we de voorbije tweehonderd jaar trouwens al op geregelde tijdstippen deden. Maar niet in termen van 'is er nog katholiek onderwijs', want dan ga je ervan uit dat het vroeger beter was."

"Hoe kan je over God spreken als je God niet (meer) kent?"

Identiteit en openheid

De katholieke dialoogschool zoekt nieuwe wegen om enerzijds het verlangen naar identiteit en anderzijds het openstaan voor de andere samen te houden. Lieven: "Zeker in Vlaanderen is er vandaag een scherpe tegenstelling. Ofwel staat je identiteit gelijk met een Vlaamse identiteit en is al het andere een aanslag daarop ofwel stel je je open voor de andere en dat noemen we dan multiculturele identiteit waarbij je je eigen identiteit opgeeft. Het lijkt alsof je maar twee keuzes hebt. Maar dat is een oneigenlijke keuze. Identiteit ontwikkel je in dialoog

met de andere. Ja, dat is voor jongeren best ingewikkeld want we leven in een context waarin ze niet meer kunnen terugvallen op tradities. Denk maar aan keuzes die we vroeger vanzelfsprekend vonden: een beroepskeuze lag vaak in de lijn van wat onze ouders deden, naar de mis gaan was normaal, familiegewoontes, 'goede manieren'... Dat staat vandaag allemaal op losse schroeven. Het is deels een taak van het onderwijs om jongeren te leren keuzes te maken en erover te laten nadenken waarom ze precies daarvoor kiezen. In een lesprogramma kan zich dat onder andere vertalen in de godsdienstles waar naast het katholieke geloof ook ruimte is voor andere levensbeschouwingen. Daar zien ze niet alleen wat er allemaal bestaat. Door een ander perspectief binnen te brengen en hun perspectief eraan te toetsen, leren ze er ook helder over nadenken en communiceren."

Spreken over God

Maar is het wel zo eenvoudig? Door de toenemende vervreemding van Kerk en geloof, hebben veel jongeren geen instrument dat ze kunnen aftoetsen aan de andere. Lieven: "Dat is inderdaad een belangrijke vraag: hoe kan je over God spreken als je God niet (meer) kent? Enerzijds moeten christenen i.p.v. te zwijgen uit respect voor de andere weer leren spreken over hun christelijke intuïties, precies vanuit het respect voor de andere. Anderzijds merken we dat in crisismomenten, bijvoorbeeld wanneer een school geconfronteerd wordt met het overlijden van een leerling, er veel psychologische begeleiding is maar dat levensbeschouwelijke vragen niet aan bod komen. Waarom zijn we hier, hoe kan iemand zo jong sterven, waar gaat die naartoe? Binnen onze christelijke traditie hebben we daarover wel wat te vertellen en het verbindt ons. Voor een anders- of niet-gelovige kan die visie dan een uitdaging zijn om hier zelf over na te denken. Zo worden christenen de andere van de andere. Dat is net de dubbele beweging van de katholieke dialoog."

De school als oefenplaats

Onze samenleving verandert met een rotvaart. Aan het onderwijs om in te spelen op elke maatschappelijke trend? Lieven: "De vraag is of het onderwijs de samenleving zomaar moet volgen. Een school moet ook een vrijplaats zijn waar al die invloeden uit de samenleving geduid kunnen worden. Ik denk niet dat we elke rage blindelings moeten volgen, maar wel dat we erop inspelen binnen een vormingscontext. Kinderen en jongeren zijn deel van die samenleving maar leren er ook over. Ze leren om er even uit te gaan staan en na te denken over keuzes die in die samenleving worden gemaakt. Wat is burgerschap bijvoorbeeld. Meer dan een stem uitbrengen bij de verkiezingen, toch. In een school leren ze ook nadenken over hoe zij de samenleving in de toekomst zien en hoe ze zich daarin kunnen engageren, en dat in dialoog met het christelijke mens- en wereldbeeld. Christenen streven immers naar een samenleving waarin mensen verantwoordelijkheid opnemen voor elkaar, die dus vrijheid aan solidariteit koppelt. Want het verhaal van Jezus toont aan dat precies in de keuze voor de ander de mens zijn diepste vervulling vindt."

Leerkracht zijn in een katholieke dialoogschool

Katholiek Onderwijs Vlaanderen is zo sterk als de kracht van de scholen zelf. Als netwerkorganisatie gebeurt het basiswerk in de eerste plaats op het terrein. Lieven: "Ons project van katholieke dialoogschool zou vorig jaar nooit geland zijn als er in de scholen zelf geen draagvlak was geweest. Er waren al behoorlijk wat signalen. De diversiteit van religies binnen een schoolgemeenschap, een godsdienstles die op een andere manier werd ingevuld, sociaaleconomische diversiteit, het M-decreet, scholen die een andere naamgeving wilden. Vanuit de klaspraktijk kon de leerkracht er niet meer van uitgaan dat hij of zij een homogene groep voor zich had. Wij verwachten veel van ons lerarenkorps. Bij een sollicitatiegesprek is de eerste vraag dan ook het best: ken je ons project en hoe denk jij dat je vanuit de plek waar jij zal

“Het mag nooit de bedoeling zijn dat wij de taak van de ouders overnemen”

staan daaraan kan bijdragen? Iemand die dan zegt: ‘Ik weet het niet goed maar ik wil erover nadenken en eraan werken’, maakt een betere kans voor de job dan iemand die een sociaal wenselijk antwoord geeft.”

Opvoeden, een taak van de school?

Het is een teken des tijds: het spanningsveld tussen ouders en de school wanneer het gaat over de pedagogische aanpak. Lieven: “Daarvoor moeten we terugkeren naar de tijd toen er tussen het gezien, onderwijs en de samenleving een grote overlap was, waarin de opvoedingsrelaties werden gerespecteerd maar ook wederzijds gevoed. Denk maar aan de straf die je op school kreeg en thuis nog een keer extra mocht overschrijven. Nu stellen we vast

dat we van die zienswijze niet meer mogen uitgaan. Nu en dan tolereren ouders bepaalde schoolmaatregelen niet meer en halen zo de pedagogische relatie met de school onderuit. Ook buiten de school komen gezagsrelaties steeds vaker onder druk te staan. Ik denk dat we in onze samenleving toe zijn aan een bezinning daarover en het best nieuwe manieren zoeken zodat de pedagogische milieus elkaar weer versterken. Nu reeds doen wij als onderwijs daarvoor extra inspanningen, maar het mag nooit de bedoeling zijn dat wij de taak van de ouders overnemen. Bijsturen wel, als we merken dat een gezin serieuze steken laat vallen, omdat we in de opvoeding partners zijn.”

De Bijbel als inspiratiebron

De katholieke dialogeschool neemt Jezus als voorbeeld. Lieven: “Ik vermeld hier graag de parabel van de Syrofenicische vrouw die Jezus uitdaagt om anders over God te denken, ook wel bekend als de vrouw die overspel had gepleegd, maar om haar zonde door Jezus niet werd veroordeeld. Omdat zij niet samenviel met haar daad en er dus ook niet toe te herleiden was. Door rechtvaardigheid en barmhartigheid opende Jezus voor haar een toekomst. Ook de parabel van de Barmhartige Samaritaan is een mooi voorbeeld waarin Jezus de rijke jongeling uitdaagt om de naaste te worden van de andere. Dat is de dynamiek van de katholieke dialogeschool: de verbondenheid in wat ons onderscheidt, als concrete bijdrage van katholiek onderwijs aan de samenleving van de toekomst.”

■ Tekst Suzanne Antonis
Foto's Michael De Lausnay

Lezing

Lieven Boeve geeft op **18 april 2017** een lezing over **Dialoge en Gastvrijheid** in Campus Brussel (Odisee en KU Leuven), Warmoesberg 15 in 1000 Brussel
Aanvang: 14.00 uur, deelnameprijs: 5 euro.

Meer info: Secretariaat Permanente Vorming, Odisee, Universitaire Dinsdaglezingen (<https://gpv.odisee.be>), 02 609 37 37 of OKRA Brussel, 02 244 28 91.

De mooiste cityt(r)ips voor groepen

Wallonië
Ardennen

www.wallonie-toerisme.be

Op zoek naar een boeiende groepsuitstap niet te ver van huis? Ontdek ons aanbod in de Waalse steden!

Vraag of download de groepsbrochure aan op www.wallonie-toerisme.be/groepen

De mooiste
cityt(r)ips voor groepen
Cultuur op zijn best

Wallonië
Ardennen

Charleroi • Namen • Doornik • Luik • Mores

Jouw REISDROOM, onze PASSIE!

Wil je er graag eens tussenuit? Dan heeft OKRA enkele geweldige tips voor jou. Hier vind je alvast enkele bestemmingen om bij te watertanden. Wil je je inschrijven? Wil je nog meer reisideeën? Wil je een van onze zeven reisbrochures aanvragen? De OKRA-verkooppunten helpen je graag!

- Extra: we voorzien op alle reizen een **korting van 15 euro voor CM-leden**.
- In al onze reizen is een **annulerings- en ongevalverzekering inbegrepen**.
- **OKRA-REIZEN is Klimaatpartner**. Voor alle vliegtuigreizen kan je vrijblijvend een CO₂-compensatietoeslag betalen. We vinden de aarde leuk!
- Meer details over verblijf, programma, prijs en de algemene voorwaarden vind je in onze reisbrochures.

€ 787

(toeslag single:
€ 148)

Spanje • Salou Verblijfsvakantie

Hotel Estival Park****

Relaxen en voluit genieten voeren hier de hoofdtoon. Estival Park heeft alle troeven in huis en is dan ook heel geliefd. De zon en het witte zandstrand van La Pineda maken het plaatje compleet.

11 tot 21 mei 2017

Madeira Actief

Hotel Baia Azul****

Madeira lijkt wel een tuin midden in de Atlantische Oceaan. OKRA voorziet vier schitterende wandelingen (tussen 4 en 7 km) om al dat moois te ontdekken. Funchal, typische dorpjes, tropische tuinen, wijnkelders met degustatie, grotten, ze passeren allemaal de revue. Ook de plaatselijke culinaire toppers worden niet vergeten.

1 tot 8 september 2017

Info: OKRA-REIZEN Algemeen, 02 246 39 44, algemeen@okrareizen.be

€ 1217

(toeslag zeezicht: € 70,
toeslag single: € 200)

Ierland • Dublin en Ring of Kerry Cultuurreis

Ierland is een land met een rijke geschiedenis en een prachtige natuur. Deze reis laat je kennismaken met sagen, mythes en eeuwenoude tradities. Woeste kusten, mooie meren en golvende laagvlaktes vormen hiervoor het perfecte decor. Uiteraard wordt ook Dublin verkend. Een bijzondere belevenis!

7 tot 12 juni 2017

**Info: OKRA-REIZEN Antwerpen:
015 40 57 45 (Mechelen),
provincieantwerpen@okrareizen.be**

€ 1188

(toeslag single:
€ 241)

Frankrijk • Charente Maritime Cultuurreis

Hotel Palmyr***

Deze prachtige streek met zijn 460 km lange kust wordt grondig verkend. Zelfs de eilanden Ile de Ré en Oléron komen aan bod. Proeven van deze regio is een must: oesters met cognac? Het smaakt! Autocarreis mét ophaling aan huis.

11 tot 17 juni 2017 en 3 tot 9 september 2017

**Info: OKRA-REIZEN Antwerpen: 03 220 12 80,
provincieantwerpen@okrareizen.be**

€ 1027

(toeslag single:
€ 197)

Bulgarije • Goudstrand

Verblijfsvakantie

€ 963

(toeslag single:
€ 135)

Hotel Melia Grand Hermitage

Misschien nog niet zo bekend maar zeer zeker bemind! Gelegen aan de Zwarte Zee beschikt Bulgarije over de ideale ingrediënten voor een zalige relaxvakantie: water, zon en een heerlijke keuken. In deze reis is een uitstap naar Varna inbegrepen.

6 tot 16 september 2017

Info: OKRA-REIZEN Antwerpen:

014 40 33 54 (Kempen),
provincieantwerpen@okrareizen.be

Slovenië

Culturreis

Slovenië is het land van kastelen, bergketens, nationale parken en grotten. Deze vakantiebestemming heeft naast een prachtige natuur ook een rijke geschiedenis en een veelzijdige cultuur in de aanbieding.

2 tot 9 juni 2017

Info: OKRA-REIZEN Brussel:

02 244 28 91, brussel@okrareizen.be

€ 1155

(toeslag single:
€ 50)

€ 899

(toeslag bovendeck:
€ 125)

Oostenrijk • Salzburg

en Passau

Culturreis autocar

Salzburg, de stad van Mozart maar ook van *The Sound of Music*: bruisend mét stijl en sterke tradities. Passau, gelegen aan drie rivieren, zal iedereen verrassen. De combinatie van deze twee steden maakt deze reis bijzonder boeiend!

17 tot 23 juni 2017

Info: OKRA-REIZEN Limburg:

011 26 59 44, limburg@okrareizen.be

€ 927

(toeslag single:
€ 108)

Riviercruise

Duitsland

Cruiseschip MS France****

Na een busrit tot Straatsburg staat een schitterende cruise door de valleien van de Rijn en de Moezel op het programma. Vijf dagen genieten van het cruisegevoel met op tijd en stond een uitstap om al dat moois aan wal te ontdekken.

5 tot 9 juli 2017

Info: OKRA-REIZEN Brussel:

02 244 28 91,
brussel@okrareizen.be

Kroatië • Cavtat

Verblijfsvakantie

Hotel Epidaurus

Ideaal om zalig te genieten van zon, prachtige kusten, vele eilandjes, lekker eten en pittoreske stadjes met een groot aanbod aan historisch erfgoed. Dubrovnik springt daar zonder twijfel bovenuit. Dat het dichtbij Cavtat is gelegen, is mooi meegenomen.

20 tot 27 september 2017

Info: OKRA-REIZEN Limburg:

011 26 59 44, limburg@okrareizen.be

€ 1025

(toeslag single:
€ 99)

Zwitserland • Wengen (autocar)

Hotel Edelweiss

Gelegen in kanton Bern heeft Wengen alle troeven van Zwitserland in de aanbieding. Zonder twijfel brengen het prachtige bergdecor én de charmes van het autoluwe stadje je in vervoering. Er is een ruim vrijblijvend aanbod aan excursies, uiteraard aangevuld met een wandelprogramma én animatie. Willkommen!

11 tot 19 september 2017

Info: OKRA-REIZEN Oost-Brabant: 016 35 96 87,
oostbrabant@okra.be

€ 904

(toeslag single:
€ 124)

€ 915
(toeslag zicht op
meer: € 70)

Nederland • Friesland Makkum

Hotel De Vigilante

Deze reis bewijst eens te meer dat Nederland bijzonder geschikt is als vakantiebestemming. Tijdens deze reis geeft Friesland al zijn geheimen prijs. Van de typische dorpjes langs het water bekend van de Elfstedentocht tot een heuse stoeterij met de unieke en prachtige Friese paarden. En bovendien: een lading Hollandse gezelligheid er bovenop!

26 augustus tot 2 september 2017

Info: OKRA-REIZEN Oost-Vlaanderen:
03 760 38 65,
oostvlaanderen@okrareizen.be

Griekenland • Kreta Verblijfsvakantie

Apollonia Beach Resort & Spa****

Beleef het ultieme eilandgevoel op Kreta, het grootste eiland van Griekenland. Het stadje Amoudara vormt je uitvalsbasis. Het verblijf in dit luxeresort zal je niet teleurstellen. Uiteraard is er een ruim aanbod aan (optionele) excursies om het prachtige eiland te ontdekken.

27 september tot 6 oktober 2017

Info: OKRA-REIZEN West-Vlaanderen: 056 52 63 53, westvlaanderen@okrareizen.be

€ 995

(toeslag zicht op
meer: € 99)

€ 1598
(toeslag single:
€ 150)

Albanië Culturele rondreis

Het is nu het moment om deze laatste verborgen parel te ontdekken. Verbazingwekkende natuur, rijke geschiedenis, authentieke cultuur en bovenal een heerlijke keuken en gastvrije bevolking. Gids Arben is Albanees maar woont al twintig jaar in België. Hij neemt je graag mee op deze bijzondere ontdekkingsstocht. Een niet te missen kans!

11 tot 20 september 2017

Info: OKRA-REIZEN Oost-Vlaanderen:
03 760 38 65,
oostvlaanderen@okrareizen.be

€ 374
(geen toeslag
single)

Belgisch Oostkanton • Bütgenbach Wandelvakantie vanuit Hotel du Lac

Genieten kan ook iets dichterbij huis! Het meer van Bütgenbach vormt het mooie decor en tevens de perfecte uitvalsbasis van mooie wandelingen.

Dagelijks staat een geleide wandeling op het programma. Heerlijk actief en dus puur genieten!

9 tot 13 oktober 2017

Info: OKRA-REIZEN West-Vlaanderen: 056 52 63 53, westvlaanderen@okrareizen.be

“Liefde houdt niet op waar het leven eindigt”

Er bestaat geen naam voor iemand die zijn kind verliest. Wendy Vermonden (37) en An Severeijns (36) zijn ervaringsdeskundigen tegen wil en dank. Uit de zee van verdriet die hen en hun gezinnen dreigt te overspoelen, ontstaat Fluistering: een haven waar kinderen, jongeren en hun ouders met emotionele pijn kunnen aanmeren.

An Severeijns, mama van vier

“Jan en ik waren prille twintigers toen we elkaar ontmoetten in Leuven. Op dat moment konden we niet vermoeden welk verlies we ooit zouden delen. Jan was 23, ik 25 toen de papa en zus van Jan verongelukten. Plotsklaps waren we volwassen. Op 11 november 2009 werd ons eerste zoontje Kamiel geboren. Een mooie, gezonde baby. Toch op het eerste gezicht. Na enkele dagen ontdekten we enkele kleine blaasjes die niet genazen. Toen na twee weken een stukje huid loskwam, viel voor het eerst de term Epidermolysis Bullosa (EB), een zeldzame erfelijke huidziekte. De minste wrijving veroorzaakte letsels, ook inwendig. Kamiel maakte geen enkele kans en zou niet lang leven. De klap was enorm. Je zet een kind niet op de wereld om het terug af te geven. We zijn toen snel in palliatieve setting

gegaan en zorgden 24 uur op 24 voor hem. Nu kijken we met een dankbare blik terug op de intense momenten die we toen samen mochten beleven. De liedjes die we zongen, de dansjes die we deden, de wandelingen die we maakten. Niets was zo intens als de zorg om Kamiel. Ik heb vier maand rechtop geslapen, Kamiel heel dicht tegen me aan. Voor je kind ga je door het vuur. De kracht die je dan voelt, is enorm.”

Kamiel

“Kamiel stierf op 9 maart 2010. Na vier maanden van intense zorg, kwamen we in een immense leegte terecht. Je bent mama maar je ziet het niet. Je hebt zo recent leven gegeven en je bezoekt een tuintje op het kerkhof. Zo onwezenlijk. We hebben onze ziel in de dankviering gelegd. En besloten dan even weg te gaan. We moesten er een tijdje uit, weg uit de omgeving van intense zorg om Kamiel. Jan en ik zijn samen en apart, door pijn en verdriet gegaan. Ik was

→

“Je bent mama maar je ziet het niet. Je hebt zo recent leven gegeven en je bezoekt een tuintje op het kerkhof”

An (°80) is gehuwd met Jan

An is pedagoog in de lerarenopleiding van Thomas More in Vorselaar.

An en Jan hebben twee zonen hier en twee kinderen in hun hart: Kamiel (°12/11/2009, + 9/3/2010), Korneel (6), Nand (4) en Flore (uitgevlogen na 15 weken zwangerschap).

An en Jan zijn twee jaar samen, als de vader en zus van Jan omkomen in een auto-ongeval (28/7/2005).

kwaad op iedereen die met een buggy rondreed, die echt mama kon zijn. Tijdens onze tocht kwamen we gelukkig ook mensen tegen die begrip toonden. Lichtpuntjes, die ons zeiden: 'Het is oké wat je voelt. Het mag er zijn.' Er waren dagen dat ik niets deed. En ook dat mocht. Dankzij kleine projectjes kwam ik de dagen door. Zo reed ik naar een tuincentrum om wat bloembollen. De dag daarna plantte ik deze in onze tuin. Er waren dagen dat ik schilderde en knutselde, creatief bezig was met wat ik zo miste in mijn hart."

"Ofwel komt Frauliene op de voorgrond. Ofwel ons moeke. Je kan niet rouwen om twee dierbare mensen tegelijk"

Korneel en Nand

"Toen werd ik opnieuw zwanger. Zwanger in een zee van verdriet. Ik had nog zoveel liefde te geven maar ik was ook bang. Ons DNA was immers onderzocht, we waren drager van EB. 75 procent kans op een

gezond kindje en 25 procent kans dat het kindje de ziekte zou hebben en geen levenskansen had. Korneel werd geboren, gezond en wel. Anderhalf jaar later werden we opnieuw ouders. Ook Nand is een gezond wonder. Het verlies van Kamiel heeft echter een wonde achtergelaten. Angst wint makkelijk aan terrein. Ik blijf een bezorgde moeder. Jan kan dit beter loslaten. Zo houden we elkaar wat in evenwicht."

"We zijn ongelooflijk dankbaar en blij om Korneel en Nand, twee wondertjes die hier wel rondlopen. Maar ik zou nooit staan waar ik nu sta, zonder Kamiel. En toch, de gedachte aan hem snijdt me de adem af.

Het is alsof ik op een andere trein zit, een trein die trager rijdt maar die me toelaat intenser te leven en diepgaander contacten te hebben. En het heeft me ertoe aangezet de opleiding tot verliescounselor bij Lut Celie in De Bleekweide te volgen."

Flore

"In het voorjaar van 2016 werd ik opnieuw zwanger. Deze keer mochten we een meisje verwachten. Ze bleek echter ook EB te hebben. Flore is gestorven na vier maand zwangerschap. Alweer zo'n dreun, nu ook voor Korneel en Nand. Flore was de zus waar zij naar uit keken. Flore is een deel van hen. Ik heb twee kinderen verloren. De intensiteit van verdriet ervaar ik op een andere manier. Ik heb Kamiel in de ogen gekeken. Ik heb hem verzorgd. Om hem voel ik intens en diep verdriet. Met Flore is een droom, een verwachting, een leven weg. Om haar voel ik veel stil verdriet. Niet altijd zichtbaar of erkend door de buitenwereld. "

Wendy Vermonden, mama van vijf

Wendy: "Ik heb An leren kennen in de Bleekweide. Al vanaf het eerste contact, voelden we een diepe verbinding. We deelden persoonlijke verhalen. An vertelde me over haar overleden zoontje Kamiel en ik vertelde haar over mijn broer en schoonzus die in datzelfde jaar hun zoontje Victor verloren. Mijn broer en ik zijn twee handen op een buik. Zijn eerstgeboren zoontje Victor is op 11 maart 2010 geboren en is op 20 mei datzelfde jaar gestorven. Oorzaak; een zeldzaam hartfalen. Het was

Wendy (°79) is gehuwd met Dries

Wendy is opvoedkundige in de kinderpsychiatrische dienst van het OPZ te Geel.

Vijf kinderen: Jonas (11), Lander (8), Floris (5), Frauliene (°6/10/2012 - +20/1/2015) en Ebbe (1).

Wendy's broer Tom en schoonzus Greet verliezen hun zoontje Victor op 20 mei 2010. Wendy verliest haar mama Carine Proost (54) en haar dochtertje Frauliene (2,5 jaar) in een ongeval op 20/1/2015.

een onwezenlijke tijd. Ik heb zoveel pijn en verdriet gezien en gevoeld. Nooit geweten dat zoiets massiefs kon bestaan.”

Jonas, Lander, Floris, Frauliene+

“Ik ben in 2005 gehuwd met Dries. Op dat moment werkte ik voor een bank. Ik voelde al een tijdje dat dit niet de richting was die ik verder wilde volgen in mijn leven. Dit gevoel werd nog versterkt en bevestigd na de geboorte van onze eerste zoon Jonas in 2006. Er veranderde iets fundamenteels in mijn leven. Ik besloot me te herscholen en koos voor de richting Orthopedagogie. Lander (2008) en Floris (2011) werden daarna geboren. Het waren drie moeilijke ziekenhuisbevallingen. Heftig. Pijnlijk. Ik voelde veel angst. Frauliene (2012), ons vierde kind en eerste dochter bracht licht met zich mee. We kozen voor een thuisbevalling. Uniek en op haar tempo kwam Frauliene ter wereld en werd opgevangen door de sterke armen van haar papa. We deden het met zijn drietjes. Er was niemand anders aanwezig. Het is de meest fantastische ervaring van mijn leven. Frauliene, onze dochter. Al snel kreeg ze blonde pijpenkrulletjes. Ze was een enorm levenslustig kind. Ze lachte en danste door ons huis. Samen waren we thuis en deden we het alledaagse huishouden. Elke dag was een geschenk. Ik voel veel dankbaarheid als ik terugdenk aan deze tijd. Ons gezin, in een rustige balans. Jonas en Lander de beste vrienden. Floris en Frauliene onafscheidelijk. Er waren nagenoeg geen conflicten en iedereen had zijn plek.”

Ons moeke en Frauliene

“Op dinsdag 20 januari 2015 paste moeke op Frauliene omdat ik moest werken. Even na de middag, riep mijn baas me. Of ik even wilde meekomen. Ik zag twee politiemannen in uniform. Hun woorden waren koel: ‘Er is een ongeval gebeurd, uw moeder is overleden’. Een woeste golf overspoelde me. Onverstoorde gingen ze verder: ‘Uw dochttertje zat achterin de wagen, ze zijn haar momenteel aan het reanimeren.’ Onderweg naar het UZ te Antwerpen, kreeg ik het ijskoud, onderhuids, alsof het bloed in mijn aderen bevroor. Ik heb de hele tijd gepreveld, gebeden om het tij te doen keren. Ik belde ook naar Dries die op de baan was voor zijn werk. Ik vroeg hem aan de kant te gaan staan, vertelde dat moeke dood was en dat hij zo snel mogelijk naar het UZ Antwerpen moest komen. Daar aangekomen, zagen we Frauliene aan machines en buisjes. Toen Dries arriveerde, zei de hoofdarts: ‘Haar bovenste nekzwervel is afgeknakt. We kunnen niets meer doen. We kunnen haar niet redden.’ Ik zie nog altijd die woorden op de lippen van de arts. Zo onwezenlijk. Alsof de aarde openscheurt en je in een dimensie zonder tijd en ruimte terecht komt. Ik kon Frauliene niet loslaten. We hebben lang in die kamer gezeten met haar in onze armen. Ik heb haar gewassen, heel bewust en liefdevol. Haar haartjes niet want daar had ze een hekel aan. Daarna deed ik haar pyjamaatje aan en

→

J&A Lier

RECHTSTREEKS UIT DE FABRIEK

**GRATIS
DEMONSTRATIE
AAN HUIS**

tel. 03 480 98 01 - www.jaflex.be

GEDAAN MET RUG-, NEK- EN SPIERPIJNEN

**TRAPLIFT KOPEN?
BEL ONS GRATIS
0800 250 23**

LATHU
LANGER THUIS WONEN

Alle kwaliteitsmerken onder 1 dak
Lees er alles over op www.lathu.be

 facebook.com/langerthuiswonen

Bel GRATIS 0800 250 23 of via info@lathu.be

droeg haar samen met Dries naar het mortuarium. Ons moeke lag elders. Ik kon het niet bevatten. Het was te veel. Tot vandaag, kan ik het niet behappen. Ofwel komt Fraulienne op de voorgrond. Ofwel ons moeke. Je kan niet rouwen om twee dierbare mensen tegelijk.”

Een stuk van jezelf

An: “Op mijn computer las ik over een zwaar verkeersongeval. Een grootmoeder, een kleinkind. Vanuit mijn ervaring, voelde ik alles door me heen gaan. Toen zag ik op Facebook dat mensen Wendy

“Men zei om de draad weer op te nemen. Maar hoe doe je dat als de draad weg is?”

condoleerden. In paniek belde ik naar Jan. En dan heb ik (kijkt naar Wendy) naar jou gebeld. Het eerste wat je zei, was: ‘Ik ben bij haar.’

Fraulienne zat op je schoot. Ik voelde totale ontreddering. Zo bruut, zo bruusk. Ik dacht: waar moet Wendy nu ook nog door? Een kind, dat is een stuk van jezelf dat je verliest.”

Wendy: “An was vanaf dat eerste moment een anker, een zekerheid. En dat is ze ook gebleven. Samen met vele andere mensen, gaf ze mee vorm aan de afscheidsviering die ik in gedachte had. Ik wilde al mijn liefde hierin leggen. Als eerbetoon voor Fraulienne en moeke. Dat eerste jaar kreeg ik ook, zonder uitzondering, elke avond een mailtje van An. Een prent, een citaat, een woord. En dat deed me deugd. Ik keek er iedere avond naar uit.”

Uitzichtloos verdriet

Wendy: “Voor Fraulienne stierf, kon ik echt heel vrolijk en uitgelaten zijn, nu is dat

precies geplafonneerd. Zal ik ooit terug zo’n laaiende vonk van vreugde voelen of komt dat nooit meer terug? Toen mijn broers zoontje stierf, heb ik het verlies van heel dichtbij meegemaakt. Ik dacht dus dat ik een beetje wist hoe het was, zo’n heftig verdriet. Maar nu pas besef ik: ‘Ik had geen idee.’ Die lichamelijke pijn. Alsof je verscheurd wordt. Alsof je van de aarde wordt weggerukt en wordt achtergelaten, in de kou en op een andere planeet. Een planeet waar je de taal niet verstaat, de mensen niet begrijpt. Wat eet een mens? Wat doet een mens aan van kledij? Men zei om de draad weer op te nemen. Maar hoe doe je dat als de draad weg is? Je moet terug opstaan, overeind komen. Maar hoe doe je dat zonder fundament? Er werd een diepe krater geslagen. Het is terug uit de donkerte kruipen. Van diep onder de grond. Vanuit een immense diepte opnieuw beginnen bouwen. Met heel kleine stapjes.”

Ebbe

Wendy: “Te midden van die gigantische poel van verdriet werd ik zwanger. Ebbe nestelde zich in mijn schoot en hart. Ebbe betekent dappere beer. Een zieltje dat koos voor ons nestje getekend door zulk diep verdriet, was vast erg dapper. Ik was bang dat het mis zou gaan met hem. Ik had pijn, lichamelijke pijn. Voelde verscheurend verdriet. En tegelijk keek ik uit naar nieuw leven. Was er opnieuw iemand om voor te zorgen en liefde te geven. De deur naar opnieuw wat geluk stond op een kiertje. Een dubbel gevoel. De keuze voor het meterschap was vanzelfsprekend. Dat werd An.”

Voor altijd

An: “Na de apocalyps van het verlies van mijn kinderen, start het bouwen aan een nieuwe wereld met kleine opdrachten, dag na dag. Het is zwoegen, ploeteren, opnieuw leren proeven van de dagelijkse dingen, wenen, stilstaan, verscheurd worden, opnieuw leren ‘genieten’... maar nooit nog zoals vroeger. Het is ‘geluk’ met een andere kleurenfilter. En het blijft een uitdaging, een beproeving, het project van het leven... leren leven mét gemis. Kamiel leerde mijn mond openen voor wat mijn hart belangrijk vindt. Hij is er - net zoals Flore - altijd. Kamiel nam mijn krulharen mee en met het vertrek van Flore kreeg ik ze terug.”

Wendy: “Sinds de dood van Fraulienne, werd alles gherdefinieerd. Niets is nog wat het was. Rouwen is werken. Een voltijdse bezigheid, zonder weekends, zonder pauzes. Het vraagt zowel emotioneel als fysiek veel van je. Ik werd fijngevoeliger. De ‘harde’ buitenwereld, (multi)media, tv en radio zijn voorlopig niet voor mij weggelegd. De keerzijde is dat ik Fraulienne’s

aanwezigheid heel intens gewaar kan worden. Ook de kinderen voelen dat. Frauliene duwt ons vooruit. Voor al wat ik al diep vanbinnen voelde, geeft Frauliene me vandaag de moed om ernaar te handelen. Al wat echt is, de essentie, is het enige dat telt.”

Wendy en Dries, An en Jan

Wendy: “Iedereen bewandelt een uniek verlieslandschap. Ook Dries en ik. Je zit op je eigen eiland van verlies. Dries zit op dat van hem. Ik beseftte dat het niet eerlijk van me zou zijn te eisen dat hij mee op mijn eiland komt wonen. Maar we kunnen wel een bootje nemen en elkaar bezoeken. Deze symboliek helpt me vooruit. Dries en ik volgen afzonderlijk therapie. En binnenkort gaat hij op pelgrimstocht naar Compostela. Om te vinden wat hij verloor.”

An: “Het is samen en apart maar ook apart en samen, verder. Het is belangrijk dat je die verbinding blijft maken. Je deelt het verlies van een kind. Dat zorgt bij ons voor een heel stevige band. We kunnen erover praten maar verwerken moet je zelf doen. Elk op zijn manier, met respect voor elkaar. En sowieso, kom je elkaar in dat verlieslandschap weer tegen.”

Vriendschap en fluistering

Wendy: “An en ik werden vrienden tijdens de opleiding tot verliescounselor in de Bleekweide. We beluisterden elkaars levensverhaal. Die vriendschap werd versterkt door het overlijden van ons moeke, Frauliene en Flore. Dood en verdriet creëren een afstand tussen mensen. Bij ons is dat omgekeerd. We hebben niet veel woorden nodig om elkaar te verstaan. We versterken elkaar, tillen elkaar op tot een hoger niveau. Alles kan en mag worden gezegd. Boosheid, verdriet, angst, twijfel: het krijgt ruimte, erkenning en wederzijds respect.”

An: “En zo zijn we, vanuit die vriendschap, vanuit onze opleiding integratief verliescounselor, vanuit het grote verdriet om onze kinderen, én vanuit wat ons hart ons echt aangeeft, met Fluistering gestart: een therapieruimte waar kinderen, jongeren en hun ouders met brede verlieservaringen terecht kunnen. Onze snelle, veeleisende maatschappij en onze cultuur laten weinig ruimte voor verlies en verdriet. Pijn en verdriet moeten zo snel mogelijk worden verwerkt, opgelost, afgewerkt, geplaatst, losgelaten en aanvaard. Zodat we verder kunnen. Thuis, op school, op het werk. Er is weinig ruimte om stil te staan. Wij willen met Fluistering een haven zijn waar kinderen, jongeren en hun ouders met emotionele pijn kunnen aanmeren. We nemen de tijd en willen een veilige ruimte scheppen waarin

we vol en oprecht aanwezig zijn. Met open blik en hart willen we luisteren naar ieders unieke verhaal.”

Wendy: “Wij willen met Fluistering een haven zijn waar kinderen, jongeren en hun ouders met emotionele pijn kunnen aanmeren. We nemen de tijd en willen een veilige ruimte scheppen waarin we vol en oprecht aanwezig zijn. Met open blik en hart willen we luisteren naar ieders unieke verhaal. Samen zoeken we naar manieren opdat kinderen, jongeren en ouders weer krachtiger in het leven kunnen staan, in ware verbinding met zichzelf en de wereld. We gebruiken hiervoor praatpapieren, gevoelsdozen, schelpen en stenen, figuren, een schatkist vol verdriet. In alle eerlijkheid en op het tempo van het kind.”

An: “Met het opstarten van Fluistering, voelen we hoe Kamiel, Flore en Frauliene ons een duwtje in de rug geven. Hun leven was en is, hoe kort ook, op die manier heel zinnig, niet alleen voor de eigen kleine kring maar voor de hele samenleving. Ze laten een duidelijke voetstap na. We geven de voorkeur om te werken met kinderen en jongeren. We benaderen hen volwaardig en met veel respect. Zij denken en voelen echt op hoog niveau. Hen hoeft je niet over een sterretje aan de hemel te praten maar kan je gerust vragen: hoe zie jij dat?”

“Vanuit onze eigen verlieservaringen voelen we grote affiniteit met emotioneel leed. Elk verlies is uniek maar we weten wat het is om jezelf in honderdduizend stukjes te voelen breken en je dan weer helemaal tot een geheel te moeten opbouwen met één ontbrekend puzzelstuk. Een litteken. We geloven dat dit een meerwaarde kan betekenen. Hoe kan je de weg wijzen als je hem zelf niet bent gegaan?”

Tandem

Wendy: “We geloven in de liefde. De liefde is de keerzijde van verdriet of rouw of pijn. Liefde houdt niet op waar het leven eindigt. De grootsheid van de liefde die we voelen zet onze hartkleppen open. Het is een gewaarwording die we willen doorgeven als vorm van eerbetoon aan onze overleden kinderen.”

An: “Wat enorm helpt, om Fluistering op te starten en uit op te bouwen, is dat Wendy en ik dit samen kunnen doen. We vormen een tandem. Tillen elkaar op, moedigen elkaar aan. Er is geen Fluistering zonder Wendy.”

Wendy: “En ook niet zonder An!”

“We geloven in de liefde. De liefde is de keerzijde van de medaille van verdriet, rouw of pijn. Liefde houdt niet op waar het leven eindigt”

Tekst Dominique Coopman
Foto's François De Heel

De droomwereld van Flat Earth Society

Van droompje naar droompje. Zo effent dirigent en componist Peter Vermeersch het pad voor de veertien muzikanten die hij verzamelde in de bigband Flat Earth Society. Momenteel spelen ze smeltkroesmuziek in hun nieuwste project *Boggamasta*. En in april brengen ze in het Red Star Line Museum het luxe-cruiseschip S.S. Belgenland met een filmconcert nog eens tot leven.

Sommigen zeggen dat Flat Earth Society klinkt als een fanfare met een flinke verkoudheid. “Maar wel een fanfare die goeie muziek maakt”, begint Peter. “De bigband is organisch gegroeid vanuit een trio dat ik vormde met twee muzikanten uit Leeds en waarmee ik al eigenzinnige projecten had neergezet. Het smaakte naar meer en stilaan groeide de groep tot veertien muzikanten. De naam komt van een al even eigenzinnige Engelse gemeenschap die er nog altijd in gelooft dat de aarde plat is.” Niets is minder waar maar dat Flat Earth Society op die aarde een respectabele plek heeft veroverd, dat staat vast.

Spelen in vrijheid

De muziek klinkt als ‘vrijheid, blijheid’, maar in het hoofd van elke muzikant zit wel degelijk een kompas. Peter: “We worden vaak gevraagd om muziek te spelen bij theater of films. Zo werkten we al samen met Tom Lanoye die voor topacteurs de theatertekst *Revue Ravage* schreef. Ook Theater Aan Zee was een dankbaar project, net als in 2006 *De Oesterprinses*. De satirische film uit 1919 van Ernst Lübitsch over de

Amerikaanse bourgeoisie is een uniek samenspel van een historisch interessante regisseur en een modern muziekensemble. De meeste composities schrijf ik zelf. Voor de muzikanten is de partituur dan een houvast, maar het houdt hen niet tegen om op het moment van uitvoering zich aan improvisaties te wagen. Een orkest is geen statisch gegeven waar de ene helft speelt terwijl de andere helft toekijkt. Er moet in elke hoek van het podium iets gebeuren. En wanneer we voldoende interessant materiaal hebben, duiken we de studio in en brengen we een cd uit.”

S.S. Belgenland

Op 20 en 21 april zijn Peter en zijn muzikanten te gast in het Antwerpse Red Star Line Museum. Het museum kon in de zomer van 2015 de hand leggen op het filmarchief van de Amerikaanse amateurfilmer William Olsen die op de S.S. Belgenland in de winter van 1927-1928 een wereldcruise maakte. Red Star Line vertrouwde het document toe aan Cinematek in Brussel die de filmpjes restaureerde en digitaliseerde en bezorgde ze daarna aan Flat Earth Society om er muziek bij te maken.

Peter: “Toen ik de filmpjes bekeek, vond ik ze oersaai. Minutenlange opnames op de boot waarin weinig of niets gebeurde. Het was toen immers nog mode dat mensen die gefilmd werden voor de camera gingen poseren. Ik heb de filmpjes opnieuw gemonteerd, volgens mijn inzichten en wars van de documentaire en historische waarde. Daarna componeerde ik er muziek bij die we met Flat Earth Society live zullen brengen.” Of de fanfare dan weer verkouden is, valt nog af te wachten. Dat het filmconcert je meevoert naar de luxe van het interbellum, dat is zo zeker als de aarde rond is.

Tekst Suzanne Antonis
Foto Phile Deprez

Info

Wie niet meer aan tickets raakt voor S.S. Belgenland: het filmconcert wordt ook uitgebracht op dvd, www.fes.be.

Ook de moeite deze maand:

❖ *Us* van Ozark Henry (Sony Music)

Een droom die nooit overgaat, geen toeval dat dit de single is uit de nieuwe cd van de pop- en rockzanger. Vier jaar had hij

nodig om opnieuw een pareltje af te leveren. (www.ozarkhenry.com)

❖ *Fiocco, Petits Motets II* van Scherzi Musicali (Musique en Wallonie)

Met steun van de Waalse overheid spelen jonge musici, met veel overgave

en kennis van de historische uitvoering, barokmuziek van Joseph-Hector Fiocco. (www.musiwall.ulg.ac.be)

❖ *Spirit Control* van Jef Neve (Universal Music)

Honderd jaar geleden verscheen de eerste jazzplaat. Voor pianist-componist Jef Neve de gelegenheid voor een nieuw

album. Persoonlijk, doorleefd en op het toppunt van zijn talent. (www.jefneve.be)

€650,-
Introductie
korting!

T/m 31-03-17

Revolutionair railsysteem

Otolift heeft een nieuwe traplift geïntroduceerd: de Otolift Modul-Air. Deze traplift heeft de dunste enkele rail ter wereld en is volledig uit voorraad leverbaar.

Slechts 48 uur levertijd!

Dankzij deze unieke technologie wordt het dure maatwerk overgeslagen, en kunnen wij zowel rechte als gebogen trappen binnen 48 uur van een traplift voorzien!

Niet goed = geld terug

Bent u niet tevreden met uw Otolift? Geen probleem. Wij bieden u een unieke niet-goed-geld-terug-garantie aan op de Otolift Modul-Air.

• Marktleider in de Benelux • Alle keuze in trapliften, nieuw en gebruikt • Huren al vanaf één maand mogelijk

BEL GRATIS 0800 59 003

Of mail naar info@otolift.be

voor een gratis thuisadvies of om kosteloos onze brochure te bestellen.

Voor meer informatie kunt u terecht op www.otolift.be

Otolift, dé meest gekochte traplift van de Benelux

A United Kingdom

Wanneer een film onder de vlag 'gebaseerd op ware feiten' vaart, kan het resultaat alle richtingen uit. Van een sentimentele draak tot een kwaliteitsfilm. *A United Kingdom* behoort gelukkig tot de laatste categorie.

1947. In Londen leert Seretse Khama, prins van Bechuanaland (het huidige Botswana) de Engelse kantoorbediende Ruth Williams kennen. De jonge mensen worden verliefd maar hun relatie komt meteen onder druk door het rasverschil. Er is niet alleen het verzet van hun beide families maar ook uit officiële hoek, namelijk vanwege de Britse regering, komt er tegenkanting. Die wil namelijk Zuid-Afrika niet voor het hoofd stoten. Daar komt net de Apartheid in voege waarbij een huwelijk tussen verschillende rassen verboden wordt. Zuid-Afrika wil aan zijn grens dan ook geen land waar een rassengemengd koppel op de troon zou zitten. De Britse regering is bereid het staatsbelang boven het recht van burgers te plaatsen om Zuid-Afrika ter wille te zijn. Het koppel zet echter door, trouwt en trekt naar Bechuanaland. Daar wordt Ruth niet meteen door Serete's familie, noch door de bevolking aanvaard. De film toont hoe Seretse met veel diplomatie en Ruth met veel overtuigingskracht, en Ruth met veel geduld en inlevingsvermogen de harten van de bevolking winnen. Maar hun lijdensweg begint pas wanneer de Britse regering Seretse uit zijn land zal verbannen.

Film op meerdere niveaus

A United Kingdom is niet alleen een hartverwarmend liefdesverhaal maar brengt ook een inzicht in de machinaties van de internationale politiek voor wie het persoonlijk leven van mensen geen betekenis heeft. Meteen is het ook een film die zich

afzet tegen racisme. De Engelse cineaste Amma Asante die van Ghanese afkomst is, regisseerde de film. Zij weet een sfeervolle prent op het scherm te brengen die het niet moet hebben van exotisme. Hoewel haar beelden duidelijk de tegenstelling tussen het mistige, koude Londen en het warme, weidse Afrikaanse landschap uitspelen, blijft haar aandacht toch steeds toegespitst op de personages. De mensen primeren in deze film. Zo stelt ze de hautaine, arrogante en haast minachtende houding van de Engelse diplomaten tegenover de oprechte gevoelens van Ruth, Seretse en de Afrikaanse bevolking.

Niet meteen een meesterwerk is *A United Kingdom* toch een aangename, boeiende film die op een zeer humane manier via dit exemplarisch geval het racisme aan de kaak stelt.

(Vanaf 19 april in de bioscoop)

Tekst Willy Verbestel

In april ook nog in de bioscoop

Orpheline

Arnaud des Pallières brengt vier fases uit een vrouwenleven. Knappe film. (Uit op 5 april)

Lady Macbeth

Geen Shakespeare verfilming maar een keihard portret van een jonge vrouw die in 1865 op het Engelse platteland in een liefdeloos huwelijk gevangen zit. Een passionele verhouding met een knecht doet haar alles op alles zetten om haar eigen geluk na te streven. Uitstekende film van debuterend regisseur William Oldroyd. (Uit op 12 april)

After the storm

De Japanse cineast Kore-eda Hirokazu toont zich opnieuw een meester in het op het scherm brengen van een familieportret. Deze keer iets minder optimistisch. (Uit op 26 april)

Kinderarbeid, nog altijd

Bij kinderarbeid denken we wellicht aan de film *Daens* waarin Nette Scholiers haar dode broertje over de straat droeg, verongelukt tussen de machinerie van een weefgetouw. De tentoonstelling *Made by Children* die tot januari 2018 in het Gentse MIAT loopt, laat zien dat kinderarbeid niet alleen in de fabriek voorkwam en wereldwijd een actueel thema blijft.

Sommige historici beweren dat het begrip 'kindertijd' in de prehistorie niet eens bestond. Kinderen waren van geen tel, stierven vroeg en ouders bleven onverschillig tegenover hun kroost. Tot ze gingen beseffen dat ze konden ingezet worden als extra werkkracht. Met de textielindustrie voorop. Ze waren immers behendig, makkelijk te disciplineren én goedkoop. We spreken dan over de 19de eeuw, gekenmerkt door de industriële revolutie waar elke werkende hand welkom was. 'Hoe vroeger ze beginnen, hoe sneller ze het leren', was het devies. In 1889 kwam er een eerste wet die kinderarbeid verbood maar enkel van toepassing in de industrie. De wet bleef nog lang dode letter, ondanks het protest van dokters, journalisten en onderzoekscommissies.

Onderwijs: de oplossing?

In 1914 werd de leerplicht ingevoerd. Kinderen zouden voortaan tot 14 jaar naar school moeten. In West-Europa staat België op de triestige laatste plaats van landen die de leerplicht invoerden. En nog, veel ouders schreven briefjes naar de schooldirecteur: dat hun kind niet naar de les kon komen omdat het gezin hun inkomen niet konden missen. Al snel kwam de vraag of de leeftijdsgrens van 14 jaar wel voldoende was. Er was een economische crisis nodig om de leerplicht tot 15 jaar te verlengen. Zo kon de werkloosheid die in de jaren dertig heerste toch voor een deel worden opgelost. In 1989 komt aan die wantoestanden definitief een einde met de verklaring van de Rechten van Het Kind, neergelegd door de Verenigde Naties. Onderwijs werd nu een basisrecht tot 18 jaar, net als gezondheidszorg, recreatie en bescherming tegen commerciële en seksuele uitbuiting.

Kinderarbeid vandaag

De tentoonstelling bundelde ook veertien verhalen over kinderen en hun dagtaak. Pieter, het schoorsteenvegtje uit Sleidinge, Norbertina die in Lokeren hele middagen de haren van konijnenvellen moest snijden en Mamena uit Bangladesh die werd ingezet als dienstmeisje bij rijke families. De meeste verhalen zijn gelukkig verleden tijd. Eéntje is heel bijzonder. De Waalse zangeres Sandra Kim die in 1986 op 15-jarige leeftijd het Eurovisiesongfestival won met *J'aime la Vie*, vertelt hoe erg ze die waanzinnige periode wel vond. "Mijn manager dicteerde mijn hele leven. Ik kon maanden niet naar school, zag geen vriendinnen meer en op tournee wist ik soms niet in welk land ik was." Als stille getuige ligt in de tentoonstelling het knuffelpopje dat Sandra toen overal mee naartoe nam. Als troost voor een tijd waarvan iedereen dacht dat het voor een kind toch allemaal fantastisch was.

Tekst Suzanne Antonis
Foto's MIAT

Info

Made By Children, tot 7 januari 2018 in MIAT, Minnemeers 10 in Gent, 09 269 42 00, www.miatgent.be.

Open van 9.00 uur tot 17.00 uur, weekends van 10.00 tot 18.00 uur, gesloten op woensdag.

Tickets: 6 euro, met korting: 4,5 euro.

Elke maand is er een aperitiefrondeleiding voor individuele bezoekers.

Maak kans op een gratis duoticket! Kijk blz. 50.

Retrospectieve Rik Wouters

Rik Wouters staat bekend als een meester in het schilderen, beeldhouwen en tekenen, waarmee hij een voorname vertegenwoordiger van de moderne kunst in België is. Wouters heeft een levendig en kleurrijk oeuvre nagelaten, in scherp contrast met de drama's die zijn bestaan teisterden tot aan zijn vroegtijdige dood in 1916, op 33-jarige leeftijd. Voor het eerst brengt een tentoonstelling de belangrijkste van zijn werken samen: tweehonderd schilderijen, tekeningen en beeldhouwwerken dompelen de bezoeker onder in de sprankelende en spontane wereld van Wouters, tussen fauvisme en avant-garde. Meer dan dertig musea, instellingen en kunstverzamelaars uit binnen- en buitenland hebben prachtige werken uitgeleend – waaronder nog nooit eerder getoonde exemplaren. Deze exclusieve overzichtstentoonstelling sluit de reeks herdenkingsinitiatieven af rond het honderdste overlijdensjaar van de kunstenaar.

Info

Nog tot 2 juli 2017.

Locatie: Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Regenschapsstraat 3, 1000 Brussel.

Openingsuren: Dinsdag tot vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur. In het weekend van 11.00 tot 18.00 uur.

Tickets: 14,50 euro;
65-plussers: 12,50 euro.
www.fine-arts-museum.be

Rik Wouters, Portret van Rik (zonder hoed), 1911, privéverzameling
© foto: Vincent Everarts Fotografie, Brussel

Maak kans op een gratis duoticket, kijk op blz. 50!

Bonsai Expo

Dit jaar bestaat de Japanse Tuin in Hasselt – de grootste authentieke van West-Europa – exact 25 jaar. Die bijzondere verjaardag wordt gevierd met het Yokoso Festival, dat een gevarieerd programma in de aanbieding heeft. Daarvoor wordt samengewerkt met verschillende partners in Hasselt: zo vindt er in het Modemuseum een tentoonstelling plaats over Japanse mode en de invloed ervan op Europese ontwerpers en ontvangt het Cultuurcentrum onder meer de Japanse dansers Hiroaki Umeda en Yui Kawaguchi. Uiteraard vinden in de Japanse Tuin zelf ook heel wat activiteiten plaats. Zoals een Japanse hondenwandeling en een yogadag. Bijzonder is ook de Bonsai Expo. Die toont een selectie van bloeiende azelea-bonsai (satsuki), bonsai die kleiner zijn dan twintig centimeter (shohin) en de mooiste bonsai van twee Belgische clubs. Als kers op de taart geven twee Japanse bonsai-experten demonstraties. Dankzij een tolk Japans-Nederlands kan je ook vragen stellen aan hen.

Info

Op 27 en 28 mei.

Locatie: Japanse Tuin, Gouverneur Verwilghensingel 23, 3500 Hasselt.

Openingsuren: Van 10.00 tot 17.00 uur.

Tickets: 5 euro; 60-plussers: 4 euro.

www.japansetuin.be en www.yokosofestival.be

Maak kans op een gratis duoticket, kijk op blz. 50!

OKRA-CULTUURCLUB stelt voor...

The Grand Hong Kong Hotel

Het wereldberoemde Chinees Nationaal Circus trekt op tournee met een gloednieuwe show, *The Grand Hong Kong Hotel*. Het circus houdt onder meer halt in Brugge, waar je je kan laten meenemen in een vreemde en fascinerende wereld vol poëzie, humor en acrobatie. Geniet van de talenten van trapezeartisten, jongleurs, acrobaten, danseressen, clowns... Allen circusartisten die tot de wereldtop behoren. Met ook aandacht voor licht, kleur en geluid ben je verzekerd van een topspektakel!

Info

Zaterdag 3 juni om 20.00 uur.

Locatie: Concertgebouw Brugge, 't Zand 34, 8000 Brugge.

Tickets: 42 euro;
OKRA-tarief: 35 euro.

Bestel als OKRA-lid met korting je tickets. Kijk op blz. 50!

Herdenkingsviering Jozef Cardijn

Als van jongs af was Jozef Cardijn – geboren in 1882 – getroffen door de harde omstandigheden waarin arbeiders moesten werken. Zo zou hij in 1912 een groep jonge arbeidsters samenbrengen om te werken aan verbeterde werkvoorwaarden. Al snel ontstonden er meer van die groepen en in 1925 zou de KAJ, voluit Kristelijke Arbeidersjongeren, officieel het levenslicht zien. Het werd een beweging van reflectie, vorming en actie voor sociale rechtvaardigheid, geënt op eerbied voor elke persoon en op het evangelisch bevrijdingsverhaal. Geleidelijk aan groeide de KAJ uit tot een wereldjeugdbeweging. Cardijn werd in 1965 tot kardinaal benoemd en in 2014 werd voor een kerkelijke rechtbank het proces voor zijn zaligverklaring ingezet. Naar aanleiding van zijn vijftigjarig overleden vindt een herdenkingsviering plaats, met als thema 'Cardijn, nog steeds levend vandaag'. Verschillende mensen zullen er getuigen over zijn verdiensten. Nadien heb je de kans om een tentoonstelling te bezoeken over Cardijn en zijn KAJ en staan er twee wandelingen op het programma. Iedereen is welkom!

Info

Maandag 1 mei.

10.00 u. Viering met getuigenissen

12.00 u. Opening tentoonstelling

12.30 u. Receptie met broodjes

13.00 u. Cardijnwandeling 'Tocht van Hoop'

of geschiedkundige wandeling 'Laeken découverte'

15.00 u. Einde

Locatie: Onze-Lieve-Vrouwekerk, Onze-Lieve-Vrouwvoorplein, 1020 Laken.

Contact: pol.arnauts@beweging.net

vayamundo
Hello Happiness!

Vayamundo Oostende

ZOMEREN
AAN DE KUST

#goedidee

Laat de kleinkinderen dolle pret beleven op het strand en in de zee. Boek nu je eigen appartement aan de kust met zwembad, wellness, fitness, animatie en maar liefst 5 restaurants!

EARLY BOOKING
-10%
bij reservatie
tot 60 dagen voor
aankomst

Prijs p.p. in halfpension	HAPPY FAMILY SUMMER HOLIDAY 30/06 - 25/08/17			
	+12 j.	3e p. +12j.	6 - 11 j.	3 - 5 j.
2 nachten	€ 157	€ 109	€ 89	€ 48
3 nachten	€ 225	€ 153	€ 123	€ 72
4 nachten	€ 296	€ 204	€ 164	€ 98

Alle info en reservaties: **078 156 100**

contactcenter@vayamundo.be

www.vayamundo.be | facebook.com/vayamundo.be

Vayamundo Houffalize

EARLY BOOKING
-10%
bij reservatie
tot 60 dagen voor
aankomst

RAVOTTEN IN DE
ARDENNEN

Liever naar de
Ardennen met het
hele gezin? **RESERVEER
SNEL EEN PLAATSJE!**

HALFPENSION prijs per persoon	SUMMER HOLIDAY 01/07 - 31/08/17	
	+12 j.	3 - 11 j.
2 nachten	€ 150	€ 46
3 nachten	€ 225	€ 57
4 nachten	€ 300	€ 68

29/05 tot 30/06/17 | 28/08 tot 1/10/17
maaltijden in half- of volpension
vanaf € 267 p.p. / midweek

ACTIVA
MIDWEEK

Uitstap naar Trier | Nordic
Walking | Zumba | Aqua-
gym | Ochtendgym | initi-
atie elektrische fietsen (en-
kel in juni)

DE BESTE CLUBS AAN DE KUST EN IN DE ARDENNEN | BEKIJK HET VOLLEDIGE AANBOD OP ONZE WEBSITE

Stevige kost die je zal smaken

Deze maand krijg je een bourgondisch viergangenmenu geserveerd, met een kleine 2500 pagina's verspreid over vier boeken. Maar geen schrik: ze zullen niet op je maag blijven liggen. Een voor een gaan ze er vlot in, want kwantiteit en kwaliteit gaan hand in hand.

Verhaal als windhoos

Het voorgerecht is meteen goed raak: met *Het achtste leven* (voor *Briilka*) krijg je meer dan 1000 pagina's op je bord. Maar laat je zeker niet ontmoedigen,

deze mag je niet laten liggen. De Georgisch-Duitse Nino Haratischwilli schreef een monumentaal, haast Tolstojaans, familie-epos, dat begint in 1900 en eindigt op vandaag. De historische achtergrond, al op zichzelf de moeite, situeert zich in Georgië en Azerbeidzjan. Zo heb je er ineens de hele communistische geschiedenis bij, op een zeer begrijpelijke wijze beschreven en gelinkt aan de acht levens van een Georgische familie en de eigenzinnige wegen die ze begaan.

Kort gezegd, kan je stellen dat het verhaal het Europa van de twintigste eeuw toont. Alhoewel doorspekt met keiharde fragmenten, steekt er ook veel ironie en humor in. Alles begint met een getalenteerde chocolatier die zijn dochters 'ernstig' wil opvoeden en daarvoor een verrukkelijke chocoladedrank creëert. Vertrekkend van deze bijna surrealistische episode, komt het boek al vlug terecht in de onverbiddelijke consequenties van een hardvochtige totalitaire wereldstaat: de USSR. Ook al telt de roman veel pagina's, geen ervan kan je catalogeren als een snertbladzijde. Je krijgt een windhoos van een verhaal te lezen, met psychologisch geloofwaardige, en daarom intrigerende, personages. Welke gedreven lezer zou dit willen missen?

Bont paneel

Na de fikse opener, kan je bekomen met een heel wat slankere novelle van de Fransman Alexandre Seurat, docent van beroep. Op een dag las hij in de krant een verslag

over een rechtszaak, over ouders die hun kind (het oudste van vier) stelselmatig en bewust verwaarloosden. Getroffen door dit ellendig verhaal, schreef hij een korte roman. Naast de tragiek op inhoudelijk vlak, verbaast vooral de vorm. De auteur laat in korte fragmentjes verschillende protagonisten aan het woord: de tante, de onderwijzeres, een van de broertjes, het schoolhoofd, de maatschappelijk werker, de politieagenten... Dit bont literair paneel steekt structureel verbluffend goed in elkaar. Je krijgt als lezer een doorsnede van een moeilijke en delicate procedure. Voor wie graag, zonder kapsones, kort en bondig een verhaal leest, een absolute aanrader.

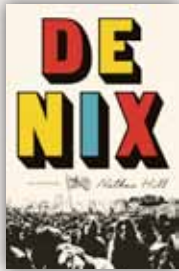
Thriller die het niet is

De derde – en weer wat omvangrijkere – gang brengt je bij de Engelse auteur R.J. Ellory, een van de besten als het gaat over (pseudo)thrillers. Eigenaardig

genoeg spelen die zich ook telkens af in de Verenigde Staten, waarvan hij de atmosfeer als de beste Amerikaan kan beschrijven. Bovendien verrast hij de lezer keer op keer. Ook nu weer, met zijn recentste publicatie *Broedertwist*. Het verhaal vindt plaats in 1972. Henry Quinn heeft net drie jaar gevangenis achter de rug. Dankzij zijn celgenoot Evan Riggs, die voor moord levenslang kreeg, slaagt hij erin deze periode te overleven. Bij zijn vrijlating belooft hij Evan zijn dochter op te sporen en haar een brief te bezorgen. Zo komt hij in het kleine Texaanse stadje waar Evan is opgegroeid en zijn broer Carson de plak zwaait als sheriff. Henry wordt er zeer vijandig ontvangen en niemand schijnt iets te weten over het meisje. Maar belofte maakt schuld: Henry zet door en ontdekt dat er heel wat broeit onder de oppervlakte van dit schijnbaar rustige oord. Heb je nog niets gelezen van Ellory, dan moet je je zeker aan *Broedertwist* wagen. Verwacht je wel niet aan een clichématige thriller, daar hoedt de auteur zich voor. Mocht de cover niet uitdrukkelijk vermelden dat het om een thriller gaat, dan zou je ook niet denken dat je er een leest. Zonder er een genre op te plakken, kan je zeggen dat het eenvoudigweg een goede roman is, zoals je altijd van Ellory kan verwachten.

Niet niks

Tijd voor het dessert. Zo stevig als het begon, zo eindigt het ook. Maar het roman-debuut van de Amerikaan Nathan Hill is niet alleen indrukwekkend omwille van zijn 700 – zeer verteerbare – pagina's. Zijn collega-schrijver John Irving omschrijft *De nix* als "een psychologisch drama over een moeder en

een zoon, vol mysterie en politiek, over woede en schijnheiligheid in Amerika." Al heeft Donald Trump er voor een keer niets mee te maken. Samuel Anderson is een uitgebluste leraar op de universiteit en een schrijver die niets meer uit zijn pen krijgt. Toen hij tien was, verdween zijn moeder. Sindsdien hoorde hij niets meer van haar. Tot Samuel plots, twintig jaar na haar verdwijning, zijn moeder in het journaal ziet, terwijl ze stenen gooit naar een conservatief politicus. Ze zou een radicaal-linkse zijn met een twijfelachtig verleden, al strookt dat helemaal niet met wat haar zoon zich van zijn moeder herinnert. Wie is of was ze echt? Samuel ziet in haar een uitstekend onderwerp voor een nieuw boek, maar daarvoor moet hij eerst en vooral met haar in contact proberen te komen. De reconstructie van het verleden kan beginnen. Dat wordt een intense leeservaring die een inkijk geeft in een stukje Amerikaanse geschiedenis en cultuur. *De nix* is absoluut niet niks.

Tekst: Annemie Verhenne en Hugo Verhenne

❖ Nino Haratischwili,

Het achtste leven (voor Brilka)

Atlas Contact (2017), 1277 bladzijden
34,99 euro.

❖ Alexandre Seurat,

Het onhandige kind

Atlas Contact (2017), 138 bladzijden
17,99 euro.

❖ R.J. Ellory, *Broedertwist*

Uitgeverij De Fontein (2016), 367 bladzijden
19,99 euro.

❖ Nathan Hill, *De nix*

De Bezige Bij (2016), 700 bladzijden
24,99 euro.

HOTEL SANDESHOVED NIEUWPOORT

Wij komen u ter plaatse halen en terugbrengen. Prijs volgens afstand. (vanaf 4 personen).

Vraag vrijblijvend onze folder:
Hotel Sandeshoved - Zeedijk 26,
8620 Nieuwpoort
Tel: 058/22 23 60 - www.sandeshoved.be
info@sandeshoved.be

PAASARRANGEMENT

Van maandag 03/04/17 tot vrijdag 07/04/17
of van maandag 10/04/17 tot vrijdag 14/04/17

Logement op een kamer of studio/appartement en dit in halfpension (ontbijtbuffet en middag- of avondmaal)

Prijs op kamer: ■ 1 pers.: € 309 ■ 2 pers.: € 211 p.p.

Prijs op studio/app.: ■ 2 pers.: € 271 p.p.

Vanaf 3e persoon: 0-3 jr: gratis 4-7 jr: € 82 8-11 jr: € 98 +12jr: € 120

MOEDERDAG - ARRANGEMENT

Aankomst: vrijdag 12/05 va 16u ■ Vertrek: zondag 14/05 om 14u
Vrijdag: avondmaal

Zaterdag: uitgebreid ontbijtbuffet en gastronomische brunch (aperitief, vis-en schaaldierenbuffet, vleeswarenbuffet, warme wokgerechten, verschillende hoofdschotels, dessertbuffet, wijnen, water, koffie inb.)

Zondag: uitgebreid ontbijtbuffet en middagmaal
Prijs voor 2 overnachtingen logement op een kamer of studio:

■ 2 pers. op kamer: € 160 p.p. (suppl. single + € 30)

■ 2 pers. op studio: € 190 p.p.

Vanaf 3e persoon: 0-3 jr: gratis 4-7 jr: € 58 8-11 jr: € 76 +12jr: € 110

Je hebt trapliften... en je hebt Acorn

Blijf genieten bij jou thuis met een Acorn Traplift.

- Installatie binnen de week voor rechte en draaitrappen
- Rechtstreeks van fabrikant
- Voor alle soorten trappen

 ACORN
TRAPLIFTEN

Bel voor meer informatie
0800 126 55
www.acorntrapliften.be

voor vrijblijvende informatie: vul de coupon in en stuur naar
Acorn, Nijverheidslaan 1, 1853 Strombeek-Bever

Dhr./Mevr.:
Adres:
PC.: Gemeente:
Telefoon: e-mail:

Pad

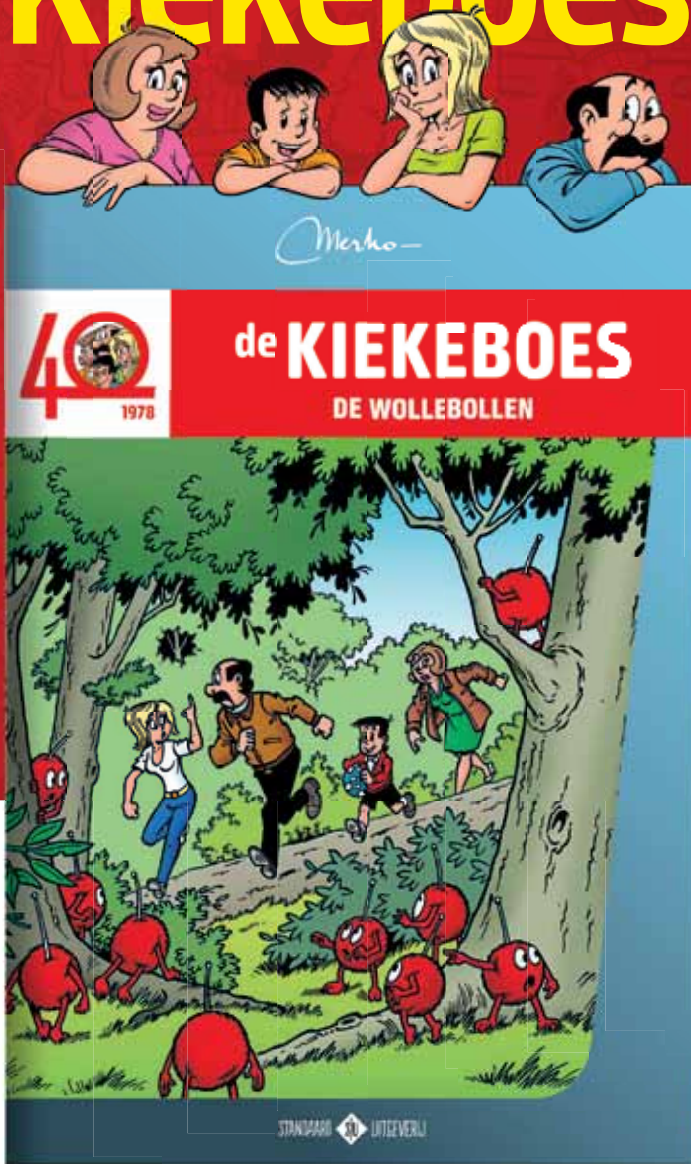
Ga naar je gebroken hart.
Als je denkt dat je er geen hebt, krijg er een.
Om er een te krijgen, ben oprecht.
Leer oprechtheid van intentie door het leven
binnen te laten komen omdat je de keuze niet hebt,
werkelijk,
iets anders te doen.
Zelfs als je ervan weg probeert te komen, laat het je
grijpen
en verscheuren
als een verstuurde brief
als een zin van binnen
waar je je hele leven op hebt gewacht
hoewel je niets hebt verzonden.
Laat het je opjagen.
Laat het je breken, hart.
Een gebroken hart is het begin
van alle werkelijke ontvangst.
Het oor van vernedering kan achter de poorten luisteren.
Zie de poorten opengaan.
Voel de handen op je heupen in je zij gaan,
je mond open gaan als een baarmoeder
die voor de eerste maal je stem baart.
Wervel zingend de glorie tegemoet
van bevlogen simpel zijn.
Schrijf het gedicht.

Jack Hirschman

Dag Allemaal viert 40 jaar de Kiekeboes

STUNTPRIJS

voor
maar **€1,99**
per strip

Verzamel ze
allemaal! →

Beleef met Dag Allemaal de spannendste avonturen van de Kiekeboes.

Dit jaar vieren de Kiekeboes, als best lopende stripreeks in Vlaanderen, hun 40ste verjaardag. Om deze verjaardag te vieren biedt Dag Allemaal u deze **unieke collectie van 40 albums** aan, uit elk jaar eentje. Verzamel elke week een mooie strip voor maar € 1,99 extra.

VANAF 28 MAART BIJ DAG ALLEMAAL

**Dag
allemaal**

Zoveel te vertellen

okra sport

een leven lang sporten

Op 1 januari zag OKRA-SPORT+ het levenslicht. Als sporter zal je er in het begin misschien nog niet zoveel van merken, maar OKRA-SPORT versterkte zich met krachtbal en Falos, de sportfederatie van kwb. De doelgroep verruimt zich zo naar jongeren, volwassenen én senioren. SPORT+ staat dus voor meer. Niet alleen meer sporters, maar ook meer activiteiten, meer kansen, meer aangeboden sporten, meer sociale contacten en... meer bewegen. Dat kan bij elk van de drie sportieve afdelingen: Krachtbal-SPORT+, Falos-SPORT+ en OKRA-SPORT+.

Julie Soulliaert (15), Krachtbal-SPORT+

"Ik speel sinds mijn zesde bij krachtbalclub Sporting Brugge. Eigenlijk is dat niet zo verwonderlijk, want ik kom uit een echt krachtbalnest. Mijn papa is jeugdtrainer en scheidsrechter, mijn broer is speler en ook mijn mama heeft een krachtbalverleden bij de club. Krachtbal is voor ons een echte familiesport."

"Krachtbal is voor ons een echte familiesport"

"Vroeger deed ik ook nog aan atletiek. Tot het krachtbal extra training vroeg. Mijn keuze was snel gemaakt. We spelen ook al heel lang samen met hetzelfde team en vormen zo een hechte groep van vriendinnen. Ook buiten de sport gaan we samen op stap. Onze droom is dan ook om door te gaan met

falos sport
een leven lang sporten

krachtbal tot we niet meer kunnen. Daarnaast hoop ik na mijn sportieve carrière jeugdtrainer of coach te worden. Ik assisteer nu al tijdens de training van de allerkleinsten. Superleuk om doen en wat een enthousiasme! En zo raakt de cirkel nu al rond en garanderen we de toekomst van de club."

Tom Cappelle (27), Falos-Sport+

"We speelden met een groepje volleybal en waren op zoek naar tegenstanders. Via-via vernamen we dat Falos-SPORT+ in onze regio Roeselare-Tielt een recreatieve volleybalcompetitie aanbiedt. Door de goede aanpak en de lage administratieve last besloten we al snel om ons in deze competitie te wagen. Recreatie met een competitief element en georganiseerd op een boogscheut van onze deur."

"Voor mij is het de ideale mix om aan sport te doen. Ook het tijdstip, op zondagvoormiddag, is voor onze teamleden een voordeel. Velen van ons zijn jonge starters, werkmensen in een tweeverdienersgezin of jonge gezinnen met kinderen. De competitie van Falos-SPORT+ sluit dus aan bij ieder met een druk leven. Want ook dan blijft sporten van essentieel belang. Als we het kunnen combineren met vriendschap en samen zijn zijn we al lang tevreden. Op deze manier hopen we dan ook nog lang te kunnen volleyballen."

krachtbal sport
een leven lang sporten

Marcel Neuts (63), OKRA-SPORT+

“Ik beweeg regelmatig: met de wandelclub en op mijn eentje trek ik erop uit en via OKRA-SPORT+ wandel en fiets ik. Ik koos voor OKRA-SPORT+ omdat het een zeer leuke aanvulling is op wat ik al deed. Samen bewegen met leeftijdsgenoten en gelijkgestemden, da's zalig!”

“Sporten heb ik altijd graag gedaan. Zo heb ik vroeger nog gevoetbald. Het is immers belangrijk om bezig te blijven. Op die manier blijf je fit, voel je je goed en jong(er). Zware sportieve uitdagingen ga ik wel niet meer aan. Maar de vijfdaagse trektocht die ik elk jaar voor mijn vroegere werkgever organiseer, is ook niet min. Dan wandelen we gemiddeld 20 à 25 kilometer per dag. Dat geeft voldoening. Niet enkel sportief maar minstens evenveel als begeleider en gids.”

“Het is belangrijk om bezig te blijven. Op die manier blijf je fit, voel je je goed en jong(er)”

“Zolang de gezondheid het toelaat wil ik blijven bewegen. Ik spiegel me daarbij aan een van mijn broers, die vijftien jaar ouder is. Hij fietst en wandelt nog meermaals per week en blijft het volhouden. Zo weet ik dat ook mijn toekomst mooi kan ogen.”

Tekst Wim Bogaert

KASTELEN EN ABDIJEN IN HET BRUGSE OMMELAND

Meer dan honderd statige kastelen en authentieke abdijen maken al eeuwenlang deel uit van het historische decor in het Brugse Ommeland. Tijdens het **Kastelen- & Abdijenjaar** in 2017 staat dit bijzondere erfgoed in de kijker. Verwacht je aan fiets- en wandeltochten, culinaire events, activiteiten voor kinderen, unieke locaties die worden opengesteld ...

ONTDEK ALLE
ACTIVITEITEN OP

WWW.
BRUGSE
OMMELAND.
BE

Een instanttuin vol plukklare bloemen

Eind april is het zover. Je schudt het zaad uit het zakje, rekent op het bodemvocht en de voorjaarszon en laat de natuur zijn betoverend werk doen. Schoffel en wied in mei en juni om de zaailingen aan te moedigen en in geen tijd heb je een zogenaamde instanttuin, vol uitbundige eenjarige bloemen die hun overweldigende kleurenpracht tonen. Bovendien is het ook de goedkoopste manier van tuinieren.

Cleome spinosa, kattensnor.

Maar waarom zou je voor een tuin vol eenjarige bloemen gaan? Bijvoorbeeld als je nu al weet dat je nog hooguit twee zomers dat landelijke huurhuisje bewoont. Of je kampeert in je nieuwe huis dat nog half in de steigers staat en voor een architecturale tuin vind je voorlopig geen budget meer. Of misschien heb je een aantal toekomstgerichte aanplantingen gedaan, jonge bomen en struiken of een perk met vaste planten, en ben je ontgoocheld omdat het aanvankelijk zo weinig voorstelt. Of je houdt simpelweg van een pluktuintje, waaruit je kleurrijke boeketten en geurende potpourri's wil blijven oogsten, een hele zomer lang tot een stuk in de herfst.

In de zon

De meeste eenjarige planten zijn zonnekloppers. Tussen april en oktober moeten ze hun hele cyclus van zaad tot zaad doorlopen hebben en vaak zijn ze daar nog sneller klaar mee. Dat kan echter alleen als ze de zonne-energie optimaal kunnen benutten. Voor een tuin waar je de bloemen snel kan plukken, heb je een omgespit, onkruidvrij gemaakt en gelijk geharkt

perceeltje nodig. De grootte ervan bepaal jezelf. Strooi geen meststoffen uit. Daar houden de meeste eenjarige planten niet van. Op bemeste grond krijg je veel slordig loof en minder bloemen.

Omdat je slechts zelden uitgegroeide eenjarige zomerbloemen voor de pluktuin vindt, zal je ze meestal zelf moeten zaaien. Let wel, het gaat niet over petunia, rode salvia, vlijtige liesjes en andere gedrongen eenjarige pot- en bloembakplanten. Die worden overal aangeboden. Maar bijvoorbeeld over uitbundig groeiende cosmea (*Cosmos*), Zinnia, zomeraster (*Callistephus*), kattensnor (*Cleome*), Mexicaanse zonnebloem (*Tithonia*), papaver, korenbloem, zonnebloemen (*Helianthus annuus*), pronkerwtjes, eenjarige Rudbeckia, hoge siertabak (*Nicotiana*), juffertje-in-'t-groen (*Nigella*), hoge leeuwenbek (*Antirrhinum*), slaapmutsjes, strobloemen en amarant (*Amaranthus*). Keuze te over!

In rijtjes

Alle eenjarige zomerbloemen kan je vanaf eind april ter plaatse zaaien. Zaai in de volle grond altijd in rijtjes met een onderlinge afstand van een dertigtal centimeter, ook als je een cirkelvormig plekje voor ze hebt gereserveerd. Dan trek je de rijtjes gewoon door, maar zaai je enkel in de cirkel die je voor die specifieke bloem hebt voorzien. Eens de plantjes komen piepen, kan je er makkelijk tussen schoffelen. In elke rij zal je een keertje moeten wieden en het teveel aan zaailingen uitdunnen. Op een vochtige dag kan je het overschot aan zaailingen van sommige eenjarige bloemen

Strooi geen meststoffen uit: daar houden de meeste eenjarige planten niet van

Rudbeckia hirta.

Tithonia.

< Een uitbundig stukje instanttuin.

Cosmos bipinnatus, cosmea.

< Zaaddoos van juffertje-in-'t-groen.

Klaprozen en korenbloemen.

Zinnia.

Zinnia's, cosmea en andere zomerbloeiers op het wachtbed van een grote tuin.

overplanten naar plaatsen waar er te weinig zaad is ontkiemd. De ideale onderlinge afstand per soort lees je op het zaaipakje. Werp het dus niet zomaar weg.

Vervolgens kan je de zomerbloemen gewoon als een sprankelende bloemenakker laten bloeien, maar niets belet je er ook boeketjes van te snijden om er binnenshuis van te genieten. De meeste eenjarige zomerbloemen zullen na het plukken trouwens de neiging vertonen nieuwe bloemen te ontwikkelen. Snijd de bloemen op zonnige dagen in de vroege ochtend, dan blijven ze ook binnen langer fris.

En nog dit

Wist je dat de zwarte zaden van het juffertje-in-'t-groen (*Nigella damascena*) haast even lekker zijn als die van de karwij (kummel) en er een goede vervanger voor zijn? Van de slaapbol, *Papaver somniferum*, heeft het dan weer geen zin de bloemen af te snijden, ze verwelken vrijwel onmiddellijk. Gelukkig zijn de stengels met zaaddozen interessant boekettenmateriaal.

■ Tekst en foto's Ivo Pauwels

Geen Pasen zonder eieren

Pasen staat weer voor de deur. Familie en vrienden komen naar jaarlijkse gewoonte bij elkaar. Met deze recepten kan je iedereen heerlijk verrassen zonder jezelf naar de keuken te verbannen. Kortom, deze Pasen staat in het teken van genieten. Van het eten, maar vooral van je gasten!

Gekonfijte kip met boerenkoolroerbak

- ❖ 4 kippenbillen
- ❖ 5 takjes tijm
- ❖ 1 el grof zout
- ❖ 1 citroen (de rasp)
- ❖ 1 grote bol look
- ❖ 2 sjalotten
- ❖ 1 fles olijfolie
- ❖ 750 gr krielaardappelen
- ❖ 100 gr gerookte spekblokjes
- ❖ 4 grote handen spinazie
- ❖ 100 gr boerenkool
- ❖ Platte peterselie
- ❖ Azijn
- ❖ 4 verse eieren

Verwarm de oven voor op 150°C.

Haal de blaadjes van de tijm en meng met de rasp van de citroen en het grof zout. Wrijf de kippenbouten in met de mengeling en zet een uur in de koelkast. Snijd de bol look dwars door (mag niet gepeld worden), pel de sjalotten. Leg de kippenbouten in een vuurvaste schotel, doe er de lookhelften bij en de sjalot. Overgiet met de olijfolie tot de bouten volledig onder staan. Zet 2,5 uur in de oven tot de bouten helemaal gaar zijn. Haal de bouten uit de olie en laat uitlekken. Vis de look en de sjalotten uit de olie en zet opzij. Je kan de olie filteren en opnieuw gebruiken voor andere confits.

Was de aardappelen en snijd ze in stukken. Doe wat van de olie in een pan en bak er de spekblokjes in aan. Doe er de aardappelen bij en roerbak ze tot ze gaar beginnen te worden. Was de spinazie en de boerenkool en hak ze grof. Doe bij de aardappelen. Knijp de lookteentjes uit en doe bij de schotel samen met de sjalot. Kruid met peper en zout. Besprenkel met grof gehakte peterselie.

Breng een pannetje water tegen het kookpunt, doe er een flinke scheut azijn in. Breek een ei in een potje, roer in het water en laat er voorzichtig het ei in glijden. Doe hetzelfde met de drie andere eieren. Laat ze 3 minuutjes pocheren, schep uit het water en laat wat uitlekken op een propere keukenhanddoek. Serveer met de kippendijen en de boerenkoolschotel.

Paasslaatje met rivierkreeftjes

- ❖ 250 gr rivierkreeftjes
- ❖ 12 kwarteleitjes
- ❖ 2 avocado's
- ❖ 2 bussels waterkers
- ❖ 4 stronken witloof (volle grond)
- ❖ 2 sinaasappels

Kook de kwarteleitjes gaar (5 min.), laat ze schrikken en pel ze. Snijd in twee. Snijd met een scherp mes de schil en het witte vlies van de sinaasappel. Hou de sinaasappel boven een kommetje en snijd de partjes vluchtvlies los van de vliezen. Vang het sap en de partjes op in het schaaltje. Gooi de vliezen weg.

Schil de avocado's, snijd in blokjes en doe bij de sinaasappel in de schaal samen met de rivierkreeftjes. Breng op smaak met peper van de molen en zeezout. Was het witloof en de waterkers. Haal het witloof uit elkaar en verdeel samen met de waterkers over de borden. Leg de avocado, sinaasappelpartjes, kwarteleitjes en rivierkreeften op de salade. Sprenkel er wat olijfolie over en wat van de marinade. Serveer meteen.

Ontbijtburger

- ❖ 4 mooie burgerbroodjes of bagels
- ❖ 2 avocado's
- ❖ 4 eieren
- ❖ 12 plakjes spek
- ❖ Peper en zout

Snijd de burgerbroodjes overlangs in twee en grill ze 2-3 minuutjes tot ze heerlijk knapperig zijn.

Leg de plakjes spek in een anti-kleefpan, zet op het vuur en bak het spek mooi krokant. Haal het spek uit de pan en bak de eitjes in het vet (spiegelei). Kruid met peper en zout.

Pel de avocado's, ontpit ze en snijd in plakjes.

Beleg de burgerbroodjes met de avocado, spek en spiegeleitjes.

Paaseitjes merveilleux

- ❖ 1 zak paaseitjes (grootte van een kippenei)
- ❖ 20 cl volle room
- ❖ 1 el bloedsuiker
- ❖ 1 grote meringue
- ❖ Advocaat

Snijd met een mes de topjes van de paaseieren.

Klop de room stijf met de bloedsuiker. Breek de meringue in stukken. Vul de eitjes met de room en de meringue en werk af met een lepeltje advocaat. Serveer snel.

■ Tekst en foto's Ann Vertriest

Het einde van Atatürk

Op 16 april spreken de Turken zich in een referendum uit over een grondwetswijziging. Meer bevoegdheden voor het staatshoofd is de inzet. Als de meerderheid van de kiesgerechtigden zich achter het voorstel van president Recep Erdogan schaart, dan is Turkije vanaf 2019 een ander land.

15 juli 2016 is een kantelmoment. Niet omdat militairen een staatsgreep plegen - dat hebben ze wel meer gedaan - maar omdat Erdogan de coup ongedaan maakt. Hij kondigt harde maatregelen aan: "God zal ons helpen om het leger te zuiveren van oproerkraaiers". Geen woorden zonder daden. Een week later al zitten er tienduizend militairen, politieagenten en rechters achter de tralies. Erdogan gaat door met zijn repressieve aanpak. Er volgen verscheidene golven van aanhoudingen - tot dusver zijn er meer dan 40 000 Turken gearresteerd - en ontslagen. Onder de ruim 125 000 Turken die hun baan verliezen, vinden we rechters - tien bij het Hof van Cassatie! -, ambtenaren allerhande, leraren en journalisten. Zo'n honderd media moeten ophouden te publiceren, middelbare scholen en universiteiten hun deuren sluiten. Turkse officieren die in Evere op de Navo aan de slag zijn, vragen politiek asiel aan.

Erdogan neemt niet alleen het leger als doelwit. Hij rekent eveneens af met imam Fethullah Gülen, die al sinds 1999 in ballingschap in de Verenigde Staten verblijft. Voor Erdogan is hij het brein achter de coup. Gülen is de geestelijke leider van een moslimbroederschap. Conservatief maar voorstander van parlementaire democratie, een liberaal economisch beleid en toenadering tot Europa. Heel

wat van Gülen's naar schatting een miljoen aanhangers zijn decennia terug aan hun lange mars door de instellingen begonnen. Zo richtten ze netwerken op om hun ideeën ingang te laten vinden in alle geledingen van de Turkse staat. Je kan de werking van de Gülen-beweging vergelijken met hoe bij ons Opus Dei of de loge hun invloed laten gelden.

Oorspronkelijk zijn Erdogans AKP, Partij voor Gerechtigheid en Ontwikkeling, en de Gülenisten bondgenoten, met gelijklopende doelstellingen. Allebei willen ze dat de islam een grotere greep krijgt op de maatschappij.

Pas als in 2013 gülenisten de corruptie van ministers aan de kaak stellen, zit er een haar in de boter. Nu maakt Erdogan van de mislukte staatsgreep gebruik om de aanhangers van imam Gülen buitenspel te zetten. Dat verklaart het grote aantal ontslagen in allerlei overheidsinstellingen.

Hoge inzet

Erdogan speelt hoog spel. Al jaren streeft hij met zijn AKP naar de ontmanteling van de Turkse republiek die Atatürk en zijn Jonge Turken in de steigers gezet hebben. Op de puinen van het Ottomaanse rijk sticht in 1921 Atatürk een modern land, waarin de islam geen plaats heeft in het openbare leven. Mannen mogen geen fez meer dragen, vrouwen geen hoofddoek en in 1926 krijgen ze stemrecht (in België in 1948!). Het leger staat in voor de naleving van die principes. Het grijpt daadwerkelijk in als het fout dreigt te gaan, in 1960, 1971, 1980 en in 1997, twee dagen nadat Necmettin Erbakan de eed als premier afgelegd had, Erdogans voorganger aan het hoofd van een conservatieve moslimpartij. In juli 2016 mislukt de ingreep. Als het aan Erdogan ligt, is dat de zwanenzang van het leger als garantie van het Turkije volgens Atatürk, beter, het einde van Atatürk en het begin van het Erdogan-tijdvak.

Nog om andere redenen speelt Erdogan hoog spel. In juni 2016, een maand voor de staatsgreep, verliest de AKP voor het eerst in jaren haar absolute meerderheid in het parlement. Pas door de Turken vijf maanden later opnieuw naar de stembus te laten trekken, lukt het hem om weer de volstrekte meerderheid te behalen. Maar het is duidelijk dat zijn populariteit afgekald is. We herinneren ons de dagenlange betogingen tegen zijn beleid van miljoenen, op het Taksimplein in Istanboel in 2013.

Erdogan speelt hoog spel. Al jaren streeft hij met zijn AKP naar de ontmanteling van de Turkse republiek die Atatürk en zijn Jonge Turken in de steigers gezet hebben

Pro en contra

Erdogans plan om zich met het referendum meer macht toe te eigenen, krijgt niet overal een geestdriftig onthaal, zelfs niet in eigen kringen. Hij staat niet langer symbool voor de terugkeer van de moslimstaat. De economische toestand is een andere onzekere factor. Van elke tien jongeren hebben er twee geen werk, de Turkse lira heeft op twee jaar veertig procent in waarde ingeboet.

Maar Erdogan heeft troeven in de hand. De na de staatsgreep uitgeroepen noodtoestand blijft van kracht. Hij dekt het intimiderende politieoptreden tegen wie er opkomt om *neen* te stemmen. Ook de breideling van de media speelt in zijn kaart. Zegt, enkele weken voor 15 juli, Nobelprijswinnaar voor literatuur, Pahuk Oman: "De laatste drie, vier jaar zijn Erdogan en zijn regering steeds autoritairder geworden. Journalisten, schrijvers, columnisten, hoofdredacteuren... worden ontslagen, als ze al niet geslagen worden, bedreigd, gevangengezet." Zelfs de hoofdredacteur van de vooraanstaande krant, *Cumhuriyet*, verdediger bij uitstek van Atatürks republikeinse idealen, is sindsdien opgesloten. Maar zekerheid dat de Turken Erdogan zijn zin geven, biedt dat niet.

Keerpunt

Een kantelmoment was 15 juli en is, negen maanden later, 16 april. De laatste jaren hebben we gemerkt wat Erdogan op het oog heeft, als hij het voor het zeggen krijgt. Van Turkije een regionale grootmacht maken, die in het Midden-Oosten een eigenzinnige koers vaart. Aanleunen bij Rusland en in buurland Syrië zijn gang gaan, tegen de jihadististen van Islamitische Staat én tegen de Syrische Koerden die strijd tegen hen voeren.

Dat gespierde optreden is ook in Turkije zelf aan de orde. Van 53 van de 59 parlementsleden van de pro-Koerdische partij HDP is de parlementaire onschendbaarheid opgeheven, sommige leiders zijn opgepakt. De dialoog met de Koerden is dood en begraven. Turkije is tegenwoordig het schouwtoneel van bloedige aanslagen, zoals op nieuwjaarsnacht in de nachtclub *Reina* in Istanboel, waar 39 fuigangers het leven verloren. Die keer heeft IS de dader geleverd, andere keren zijn Koerdische groepen aan het werk.

Met een autoritair geleid Turkije, dat zijn rug keert naar Europa, krijgt de EU te maken, als Erdogan op 16 april zijn slag thuishaalt. Over toekomstig lidmaatschap spreekt er niemand meer. Turkije is wel het land dat de EU in de arm genomen heeft om de vluchtelingenstroom vanuit Syrië in te dijken. "Het akkoord is een ramp voor duizenden mensen die vastzitten in slechte en uitzichtloze omstandigheden op de Griekse eilanden", is het oordeel van Amnesty International. Europa is nog niet klaar met Turkije.

■ Tekst Guy Poppe

Erdogans plan om zich met het referendum meer macht toe te eigenen, krijgt niet overal een geestdriftig onthaal, zelfs niet in eigen kringen

In de ban van de Muur

Drie vrouwen op de fiets, gefascineerd door de Muur van Hadrianus. De aanloop tot een fabuleuze tocht, een avontuur vol verrassingen en emoties, een enige ervaring.

Brussel > Carlisle: 848 km

Katrien en Lut zijn jonger, hebben een prima conditie en fietsen veel. Ze nemen hun sportfiets mee. Ikzelf rondde dit jaar de kaap van zestig, ben helemaal niet in vorm en vertrouw op mijn nieuwe e-bike. We melden ons aan voor de overtocht van IJmuiden naar Newcastle met de ferry van DFDS. De adrenaline raast nu al door onze aders. We trappelen letterlijk van ongeduld. Wat ogen we professioneel met onze helm, koersbroek en Ortlieb-fietstassen. Was het niet dat dit schip richting Engeland voer, iedereen zou vast denken dat we minstens de Mount Everest te lijf gingen. De energie druipt van onze gezichten. Even de oren spitsen bij twee jonge Engelse cyclisten. "Hadrian's Wall? Wow, niet niets, reken maar op enkele pittige hellingen, hoewel de rit soms ook redelijk plat is". Ja, ja, jaag ons maar even de stuipen op het lijf. Zal wel meevallen, troosten we onszelf een beetje beduusd. Fietsen vastgesjord, bagage naar dek negen gesjouwd, cabine met twee stapelbedden vluchtig geïnspecteerd en dan richting restaurant. We dineren dan wel

niet met de kapitein, een beetje verwennerij kan. We kiezen wat uit het heerlijke buffet en laten ons al snel in slaap wiegen door de zachte deining van de Noordzee. Morgen begint ons avontuur.

Een memorabel moment

Een grijze ochtendlucht voorspelt weinig goeds. Het is moeilijk kiezen tussen een gezond continentaal of calorierijk Engels ontbijt. Dan maar een combinatie van beide. Wie weet wanneer wacht ons volgend maal. We nemen de trein van Newcastle tot Carlisle en fietsen van hieruit naar Bowness-on-Solway aan de Ierse Zee. Morgen beginnen we dan aan de terugtocht naar de oostkust. Met het idee dat de wind ons een duwtje geeft. Simpel, toch? De treinreis geeft ons een glimp van wat ons te wachten staat. Al snel komt het landschap op ons af en kleven we aan het raampje om geen enkele indruk te missen. Zou dat daar de Muur zijn in het noorden? Volgens de kaart kan het. De treinbegeleider begint een charme-offensief en leent ons zijn krant om de

Genieten van de adembenemende panorama's links en rechts.

weerberichten te bevestigen die hij ons uitgebreid voorlas van zijn mobieltje. Al verstaan we geen jota van zijn dialect, de *showers* in de verte bewijzen dat het weer de grillige toer opgaat. Zijn *“oh, it's rather flat in this area”* op onze vraag naar de hoogteverschillen, klinkt eveneens niet echt geruststellend. Tegen de tijd dat we in Carlisle arriveren, verschijnt echter de zon en fietsen we galant het station uit. Alsof we nooit iets anders doen in het leven en dit onze natuurlijke habitat is.

Nog snel een hapje eten want Lut weet dat je de honger moet voor blijven. Ieder uur dertig gram koolhydraten luidt het én voldoende drinken. Het broodje dat we bestellen bevat genoeg koolhydraten voor een paar uur, opper ik. Maar ik ben niet het best geplaatst om hier gehoord te worden. Dus geeft Katrien het startschot voor Bowness-on-Solway. *Off we go*. Al snel laten we dit gezellige plaatsje achter ons en fietsen we met de wind op kop door groene heuvels en ingedommelde dorpjes. Het wordt gauw duidelijk dat de charmes van de treinbegeleider fake waren. De weg is niet vlak. Het is klimmen en dalen dat het een lieve lust is. Geen nood. De dames gaan er vandoor. Met mijn e-bike houd ik hen wel bij. Maar ze geven van katoen. Zelfs ik moet doortrappen. En dan staat daar dat kerkje temidden een oeroud kerkhof. Zo geplukt uit *DCI Banks*, *Midsummer Murders* of *Vera*. We stappen af want er is ruimte voor cultuur voorzien tijdens deze roadtrip. We dwalen door de tijd langs eeuwenoude graven. Een granieten tijdlijn van gebeurtenissen. We staan in de westelijke toren waar de dorpsbewoners schuilden tijdens de Grensoorlog. We lezen dat het twaalfde-eeuws Sint-Michaelskerkje gebouwd werd op de site van het Romeinse fort Aballava met stenen van de Muur van Hadrianus. We worden even stil. Omdat de zon net op dat moment door het glasraam schijnt. En we alledrie nu aan iemand thuis denken. Een mystiek moment! We beseffen dat deze reis nu al memorabel wordt.

Geleid door honden en poezen

Een uurtje of wat later verschijnt aan onze rechterflank de Solway, een estuarium of delta op de grens van Schotland en Engeland. De Ierse Zee, ons einddoel voor vandaag, kan niet ver meer zijn. Toch fietsen we nog een halfuurtje voor we in Bowness arriveren. Geen zee te zien. De weg vragen hoeft niet. Er is slechts een weg en die leidt ons blindelings naar Wallsend Guesthouse waar drie honden en

De kathedraal van Carlisle.

twee poezen de leiding hebben. Lynn, onze gastvrouw, overrompelt ons meteen met lokale info en de geschiedenis van het huis, een voormalige pastorie. “Ja, het is hier stil in deze tijd van het jaar, de zomertoeristen zijn naar huis, het weer wordt grimmiger, het is vroeg donker. Maar we zijn het hele jaar open.” Ondertussen staat thee en koffie te dampen bij de haard en trakteren we onszelf op haar heerlijke gebak. Waar we ergens een hapje kunnen eten vanavond? Zonder twijfel in de Kings Arms, de enige plaatselijke pub. Een jong stel pikt ons Vlaams op en verklapt al acht dagen te voet langs de muur te wandelen. Ze draaien iedere steen om en doen ieder museum aan. Ach, zo jammer, daar hebben wij de tijd niet voor. ‘s Nachts raast de storm over de kust. De volgende ochtend begint fris en nat maar de wind is geluwd. We zetten koers naar Carlisle. Al snel raken we doorweekt en besluiten preventief te gaan lunchen in de Drovers Rest Inn, beste pub van het jaar 2016 in Cumbria, zo blijkt. Er worden dan ook meer dan 460 biersoorten geschonken! Wij maken er dankbaar

→

Het Sint-Michaelskerkje dateert uit de twaalfde eeuw en werd gebouwd met stenen uit de muur.

En weg zijn we weer!

Klaar voor de volgende etappe.

Het verbazingwekkende museum bij het Romeinse Vindolanda.

En maar weer klimmen!

gebruik van de voor ons aangestoken verwarming om onze kleren te drogen. En dan breekt zowaar de zon door. We bereiken Carlisle in de vroege namiddag. Onze B&B, The Angus, ligt aan een drukke baan. Gelukkig slapen we aan de achterkant. Carlisle Castle staat op ons lijstje, ons doel voor deze middag. Een overbegeesterde jongeman overlaadt ons met informatie aan de balie. Dit is het meest belegerde fort ooit! Queen Mary van Schotland werd hier ooit een tijd opgesloten. De ruimte tussen de kapel en de gevangenis is het merkwaardigste gedeelte. De muren zitten vol artistieke inkervingen die dateren uit 1480. De kunstenaar is onbekend en vermoedelijk analfabeet. Veel Jacobieten werden hier na de Jacobietische opstand opgesloten. Om te overleven likten de gevangenen het vocht van de stenen. Ze werden door de hertog van Cumberland, bijgenaamd de Slachter, op de galgenheuvel van Carlisle opgehangen terwijl hun ingewanden verwijderd werden. Nog wat onder de indruk dwalen we door koude, duistere zalen, beklimmen glibberige trappen en turen over de kantelen de stad in. Wat een beladen verhalen, wat een bewogen geschiedenis trof deze streek gedurende eeuwen. Ook later tijdens de week stuiten we telkens op het woeste, ontembare karakter van dit ruige volk dat in een soort niemandsland leefde tussen Schotland en Engeland. Ondertussen worden we wel wat ongeduldig want we willen nu toch heel graag een stukje van dé Muur zien.

Daar is ze dan!

Een hapje eten en een vluchtig pubbezoek en dan lekker onder de wol want morgen belooft een zware dag te worden. Na opnieuw een stormachtige nacht, piept de zon met tussenpozen door de dreigende wolken. Toch maar vertrekken in de regen. Eens Carlisle achter ons, begint het echte werk. De ene kuitenbijter na de andere. Ik zie mijn vriendinnen zweten en ploeteren. Ik voel mij een beetje schuldig met mijn elektrische ondersteuning. Maar goed, ze waren hierop voorbereid. Toch steekt het een beetje. Na de eindeloze hellingen belanden we in gevaarlijke afdalingen. Mijn hart stukt in mijn keel wanneer ik hen voor mij uit naar beneden zie denderen en weet dat ik er achteraan moet. Je hebt dit niet in de hand en moet je gewoon laten bollen. Terwijl ik het gevoel heb dat ik vlieg, probeer ik toch indrukken vast te leggen. De zon warmt onze verkleumde spieren op en ik denk niet meer aan de gevaren. En dan ligt daar plots de Muur zomaar langs de weg. Niet echt indrukwekkend want slechts een halve meter hoog, door de eeuwen heen haalden de inwoners immers de meeste weg om er huizen en kerken mee op te trekken. Maar het is dé Muur. Hiervoor deden we een aanslag op onze spieren. Eisten we het uiterste van onze longen. Gingen we heel diep (ja, ook mentaal). Enkele kilometers lang fietsen we naast de Muur. Triomf. Wat een hemels gevoel. We stappen af en omhelzen elkaar. We raken de stenen aan die Romeinse soldaten en arbeiders tweeduizend jaar geleden versleepten. Ach wat, we zijn gewoon drie emotionele sissy's. De Romeinse keizer Hadrianus liet de muur bouwen in de tweede eeuw na Christus, als grens tussen het controleerbare zuiden en het wetteloze noorden. Er bestonden al vestingwerken langs de Stanegate, een belangrijke handelsroute tussen Carlisle en Corbridge. Hadrianus breidde de vestingen uit met een muur langs de geologische richel, de Whin Sill Ridge, die door het centrum van Groot-Britannië loopt. De bouw van de muur duurde zes jaar. Hij strekte zich uit van de Solway Firth in het westen tot de Noordzee in het oosten. Hij was tachtig Romeinse mijl lang, zes meter hoog en drie meter dik. Deze indrukwekkende verdedigingsmuur was pas effectief wanneer hij voldoende bemand werd. Hiertoe werden 'mijlkastelen' gebouwd. Zoals de naam suggereert, stonden er bijgevolg tachtig van deze forten. Daar tussenin werden nog

eens 161 geschuttorens gebouwd die elk tien man konden herbergen. Aangenomen wordt dat het exact twee en een halve minuut duurde om van het ene fort naar het volgende te lopen. Boodschappen verspreidden zich dus heel snel langs de Muur.

Daar is de top

Een hoosbui rukt ons even uit elkaar. Katrien en ik schuilen onder enkele bomen. We zijn Lut kwijt en keren na een tijdje terug. We vinden haar bij een stel bouwvakkers die ons hun caravan lenen voor een kop hete koffie. *"But don't touch our pie"*, klinkt het lachend vanop het dak. Dan maar een droog koekje delen. De bui trekt over en we trekken verder. Nog meer steile beklimmingen tot veertien procent. Er vooral voor zorgen dat je niet stilvalt halverwege een helling want dan moet je te voet verder. En met een zwaar bepakte fiets is dat net even vermoeiend. Toch gebeurt het. Bij Katrien zowel als bij mij. We zwoegen onszelf naar boven.

Kapot. Nog even en daar is de top. Luts conditie is ongelooflijk. Aan haar zie je niets. Alsof ze even naar de bakker koerste. Eens boven is het landschap zo adembenemend mooi dat we al onze pijn vergeten. De zon speelt met de wolken en de schaduwen snellen door het landschap. De schapen staren ons niet begrijpend aan en de koeien ravotten als uitgelaten kleuters over de hellingen. Dit is weer zo'n gelukkig moment. We naderen Brampton en besluiten hier te lunchen. In de pub brandt de haard en de herbergier tovert *in no time* een gezonde lunch op tafel. Wie beweerde dat je in Engeland niet lekker kan eten?

De fiets op richting Bardon Mill, nabij Hexham. We kijken al niet meer op van de zoveelste beklimming. Zwijgen en trappen, versnellingen wisselen en hijgen tot je adem piept. De eerste aanblik van de twaalfde-eeuwse Lanercost Abdij brengt ons van slag. De ruïnes van deze abdij, ook weer gebouwd met

Nooit de juiste route uit het oog verliezen.

Bestel nu een traplift en betaal 0% btw*!

thyssenkrupp Encasa brengt de lente in uw huis, met haar verfrissende voorjaarsactie: **BESTEL** een traplift tussen 15/03/2017 en 30/04/2017 en betaal **GEEN BTW***.

Vraag een vrijblijvende offerte en een 'testrit' bij een klant in uw buurt.

Bel gratis

0800 26 424

www.tk-traplift.be

Ontvang uw gratis informatiepakket

* Aanbod onder voorwaarden, zie www.tk-traplift.be/actie

engineering. tomorrow. together.

thyssenkrupp

stenen van de Muur, vertellen ons dat Edward I hier in 1306 zes maanden verbleef en van hieruit Engeland regeerde. De abdijkerk is nog in gebruik en bevat wondermooie glasramen. Ze nodigt bezoekers uit hun gebeden op te dragen aan iemand in het bijzonder. Waar we dankbaar gebruik van maken. De smeebedes worden voorgelezen tijdens de volgende kerkdienst. Om zes uur bereiken we Bardon Mill. We slapen als marmotten en gunnen onszelf een half uurtje langer 's ochtends.

Naar Newcastle

Het is vrijdag. Onze voorlaatste dag. Vandaag overbruggen we de grootste afstand. Helemaal tot Newcastle. Maar eerst het Romeinse fort Vindolanda bezoeken. Het ligt vlakbij. Het is naast het fort van Corbridge de grootste burgernederzetting uit die tijd en dateert van lang voor Hadrianus. Het museum bezit een schat aan opgedolven sieraden en gebruiksvoorwerpen. Verbazingwekkend wat een kunstige en verfijnde materialen

En dan is daar dé Muur!

toen al vervaardigd werden. De archeologische site is immens groot. Het hele dorp werd blootgelegd en er worden nog ieder jaar nieuwe vondsten gedaan. Ook hier is het landschap overweldigend met relatief weinig bomen maar vooral omzoomde weilanden met verspreide boerderijen en kastelen. Na de middag wordt het landschap vlakker. We fietsen nu langs de Tyne, de rivier die ons begeleidt tot Newcastle. Even op adem komen. De fascinerende panorama's liggen achter ons en we stevenen af op een grootstad. Gelukkig is het fietspad ook hier goed aangeduid en bollen we recht op ons hotel af. Maar eerst een heildronk op de goede afloop. Dit hebben we wel verdiend. En ai, ook de stad blijkt op heuvels gebouwd. Nog een laatste steile klim naar het hotel. Onderweg wordt het duidelijk dat de Britten de vrijdagavond met glans inzetten. Zijn wij zo'n koukleumen of zijn de Engelse meisjes zo warmbloedig? De stad lijkt wel overspoeld door schaarsgeklede deernen op naaldhakken. Een geschikt restaurant vinden blijkt hopeloos. Alles is volgeboekt. Vrijdagavond moet je reserveren, luidt het overal. Wisten wij veel daar, zwetend aan de Muur.

Onze laatste dag gaat in galop. We zijn moe en willen niet te veel lopen maar toch graag de stad verkennen. Het wordt toch lopen. Mijn spieren willen niet meer mee. Ik hijs mezelf de trappen op, de bruggen over, de stad in. Naast enkele legendarische ijzeren brugconstructies, vergapen we ons vooral aan de oude, indrukwekkende gevels en panden in hartje Newcastle. We lunchen in The Cook house, een pretentieloos eettentje gehuisvest in een container, in een onopvallend straatje. Gezonde kost, voor je ogen bereid met verse ingrediënten. Helemaal ons ding. En dan richting ferryhaven. Onderweg passeren we Segedunum, nog een Romeins fort. Stond ook op ons lijstje maar is geschrapt wegens geen tijd want de boot wacht niet. We zijn zo fier op onszelf. We hebben het gehaald. Moe maar voldaan en met een beetje heimwee meren we 's morgens aan in IJmuiden. We zijn het over één ding unaniem eens: we zouden deze tocht zo overdoen.

■ Tekst en foto's Chris Van Riet

info

- ❖ www.visitbritain.com;
- ❖ www.newcastlegateshead.com;
- ❖ www.dfdseaways.com;
- ❖ www.visitcumbria.com;
- ❖ www.visitnorthumberland.com.

LEA IS NOG TE JONG OM OUT TE ZIJN

Met de CM-Zorgapp komt
de wereld iets dichterbij

CM en het online zorgplatform, Cubigo, helpen Lea bij de organisatie van het dagelijks leven. Zo heeft Lea alles in handen om in contact te blijven met haar familie en vrienden. Ze kan er haar afspraken mee bijhouden, ontdekken wat er in de buurt gebeurt, videobellen, kortom: comfortabeler leven. Wil je die app ook? Surf naar www.cm.be/zorgapp.

CM. Hoe gaat het met u?

HORIZONTAAL

1 het wachthouden 4 plaats in Tibet 9 deel van een open haard 13 als het ware 14 bergplaats voor het koel houden van dranken 15 periode 16 woordgebruik 18 deel van Oostenrijk 19 eenmaal 20 vogel 22 Europeaan 23 ongeveer 25 in plaats van (afk.) 27 plantenziekte 30 beroep 32 op welke wijze 34 onderwijs 35 oogholte 37 spiraalvormige trap 40 herkauwer 41 carnavalsgroet 42 een en ander 43 kuip 44 morsdoekje 45 doe-het-zelver 47 kraan 48 vis 49 teleurgesteld 50 betoverende invloed 51 gedeeltelijk 53 klap 56 wilde haver 57 nachtroofvogel 59 flauw 62 groot van lengte 64 werking 66 kostuum 68 voorzetsel 69 hebzuchtig 70 tennisterm 71 uitstapje 72 zonder bochten of plooiën 73 gedorst graanhalmen.

VERTICAAL

1 eenheid van elektrisch arbeidseffect 2 uitroep van verrassing 3 weke klomp vet 4 levensbestemming 5 welzijn 6 reeds binnen korte tijd 7 halte 8 paling 10 smalle weg 11 telefoonverbinding 12 internetverbinding 17 dakbedekking 19 aangehecht takje 21 overdreven drukte 23 honderd gram 24 deel van een goal 26 geheel gevuld 28 olm 29 onbeschaafd mens 30 knoest 31 jongen 33 geur van voedsel 35 Turks vleesgerecht 36 zeezwaluw 38 strookje aan een systeemkaart 39 mannetjeshond 40 dierenverblijf 43 speen 45 boerderijdier 46 visgerei 48 hoofddekseel 51 groet 52 Indiase tokkelluit 54 stap 55 waardeloos spul 56 tegen 58 lichtblauw-paars 60 houten vat 61 Duitse keizer 63 hooghartige houding 64 plaats in de provincie Luik 65 loofboom 67 Europeaan.

1	2	3			4	5	6	7	8		9	10	11	12
13				14								15		
16			17		18						19			
		20		21		22				23				
	24		25		26		27		28			29		
30		31		32		33		34				35		36
37			38				39				40			
41					42					43				
44					45				46					
47					48				49				50	
					51				52		53		54	
55			56				57		58		59		60	
62	63				64				65		66		67	
68					69								70	
71					72								73	

© DENKSPORT PUZZELBLADEN

OPLOSSING KRUISWOORDRAADSEL MAART 2017

53	64	39	71	19	39
----	----	----	----	----	----

Naam:

Straat + nr:

Postnr.: Woonplaats:

Tel.: E-mail:

OKRA-lidnummer of trefpuntnummer:

Schiftingsvraag: *Wanneer werd de Muur van Hadrianus gebouwd?*

.....

Vergeet niet een postzegel van 0,79 euro toe te voegen!

5								4
3		4			9	8		
	9							6
						9		
2			3	4				5
8	4		5					
	5		1		6			
	3	7						1
9			7	3				5

SUDOKU

Alle cijfers van 1 tot en met 9 moeten een keer voorkomen in alle kolommen, in alle rijen en in elk van de 9 vierkantjes van 3 keer 3 vakjes.

WINNAARS KRUISWOORD FEBRUARI 2017

- ❖ **Wint een arrangement voor twee personen in hotel Erica in de Moezel**
Louis Tielen uit Kaulille.
- ❖ **Wint een e-bike**
Leona Viaene uit Izegem.
- ❖ **Wint een exemplaar van Conclaf van Robert Harris**
Maria Budts uit Itegem, Johan Lauwers uit Assebroek, Bruno Denhaene uit Brasschaat, Catharina Pellens uit Herenthout.
- ❖ **Wint een exemplaar van Ons soort mensen van Juli Zeh**
Frans De Bont uit Ninove, Erik Philtjens uit Alken, Rudy Vinck uit Wijnegem, Eddy Dhaene uit Heverlee.
- ❖ **Wint een exemplaar van De Levenden en de doden in Winsford van Hakan Nesser**
Roland Coppens uit Drogen, Anne Goffin uit Ekeren, Luc Kemseke uit Deerlijk, Joséeyn Reymen uit Zepperen.
- ❖ **Wint een exemplaar van Luther. De biografie van Lyndal Roper**
Simonne De Vos uit Waarloos, Paul Verleye uit Ranst, Irene Veulemans uit Tienen, Marleen Haegemans uit Neerlinter.
- ❖ **Wint een exemplaar De Val van Matthias M.R. Declercq**
Rita Byloos uit Beringen, Jef Claes uit Bocholt, Anna Van Assche uit Balegem, André Cuppens uit Zonhoven, René Gybels uit Schaffen.

Stuur je oplossing naar: *OKRA-magazine*, Kruiswoord APRIL 2017, PB 40, 1031 Brussel, voor 30 APRIL 2017. De winnaars verschijnen in het juninummer 2017. Voeg een postzegel van 0,79 euro toe (niet vastkleven).

Speel en win een van deze prijzen

MAAK KANS OP EEN VAN ONDERSTAANDE PRIJZEN
EN STUUR JE OPLOSSING VAN HET
KRUISWOORDRAADSEL NAAR *OKRA-MAGAZINE*.

16 prijzen

Een voucher voor een verblijf via Logis Hotels (waarde: 250 euro, geldig op het volledige aanbod van Logis Hotels: hotel, restaurant en wellness).

Logis Hotels is de grootste keten van onafhankelijke hotel-restaurants in Europa met meer dan 2300 hotels. In België zijn 32 hotels aangesloten bij Logis Hotels. Alle restaurants van Logis serveren seizoensgerechten met streekproducten, waaronder exclusieve en gastronomische toprestaurants met het keurmerk Table Distinguée.

Logis biedt verschillende bijzondere accommodaties aan, ondergebracht bij de labels Maison by Logis - ruime groepsaccommodaties, waaronder villa's, appartementen en landelijke huizen - en Insolite by Logis - alternatieve en exclusieve hotspots zoals boomhutten, cottages en yurten. Voor een complete Logis-ervaring zijn sinds vorig jaar ook Logis Uitjes boekbaar: complete themareizen op basis van hotels en excursies. Ontdek wat je perfecte match is met Logis Hotels!

Info

www.logishotels.com

Oplossing kruiswoordraadsel februari 2016.

15 boeken

- * Vier exemplaren van **Het onhandige kind** van Alexandre Seurat (waarde: 17,99 euro).
- * Vier exemplaren van **Broedertwist** van R.J. Ellory (waarde: 19,99 euro).
- * Vier exemplaren van **De nix** van Nathan Hill (waarde: 24,99 euro).
- * Drie exemplaren van **Het lege nest. De relatiecoach biedt inzichten en kansen** van Karen Van den Broeck (waarde 15 euro).

Win gratis duoticket

Maak kans op een van de **vijf gratis duotickets (waarde 29 euro)** voor de tentoonstelling Rik Wouters. Retrospectieve in Brussel.

Stuur deze bon **vóór 20 april 2017** naar *OKRA-magazine*, Rik Wouters, PB 40, 1031 Brussel of mail naam en adres naar magazine@okra.be met het onderwerp 'Rik Wouters'. Info zie pagina 28.

Naam en voornaam:

Straat en nr.:

Postnr.:

Woonplaats:

Telefoon:

E-mail:

Win gratis duoticket

Maak kans op een van de **tien gratis duotickets (waarde 10 euro)** voor Bonsai Expo in Hasselt.

Stuur deze bon **vóór 20 april 2017** naar *OKRA-magazine*, Bonsai Expo, PB 40, 1031 Brussel of mail naam en adres naar magazine@okra.be met het onderwerp 'Bonsai Expo'. Info zie pagina 28.

Naam en voornaam:

Straat en nr.:

Postnr.:

Woonplaats:

Telefoon:

E-mail:

Win gratis duoticket

Maak kans op een van de **twee gratis duotickets (waarde 12 euro)** voor de tentoonstelling Made by Children in Gent.

Stuur deze bon **vóór 20 april 2017** naar *OKRA-magazine*, Children, PB 40, 1031 Brussel of mail naam en adres naar magazine@okra.be met het onderwerp 'Children'. Info zie pagina 27.

Naam en voornaam:

Straat en nr.:

Postnr.:

Woonplaats:

Telefoon:

E-mail:

Ledenvoordeel OKRA-CULTUURCLUB

Ga met korting naar de nieuwste show van het Chinees Nationaal Circus, *The Grand Hong Kong Hotel*.

Om van deze korting, speciaal voor OKRA-leden, gebruik te maken, stuur je een mail naar cultuurclub1@okra.be met daarin je naam en lidnummer. Info zie pagina 28.

Naam en voornaam:

Straat en nr.:

Postnr.:

Woonplaats:

Telefoon:

E-mail:

Het leven van Bernadette

Jean-Paul Vermassen, OKRA's voormalige algemene pastor, schreef het boek *Het leven van Bernadette*. Daarin laat hij de lezer kennismaken met een krachtige vrouw, steunend op de persoonlijke notities van Bernadette.

Verkoopprijs: 14,95 euro

OKRA-ledenvoordeelprijs: 12 euro (plus eventuele verzendkosten)

Om van deze voordeelprijs te kunnen genieten, bestel je je boek op je regiosecretariaat. Je krijgt een bericht wanneer jouw exemplaar klaarligt.

"Een boek dat je moet gelezen hebben als je eerder al eens liet raken door de figuur van Bernadette, omdat je een totaal ander beeld krijgt van haar als mystieke vrouw. Bovendien leent het zich makkelijk – door de bezinnende vragen na elk hoofdstuk – voor een bespreking in een leesgroep!"

SPECIALE AANBIEDING!

LAAG
GEPRIJSD!

PRACHTIGE PULLOVER

De pullover van aangenaam bouclé garen heeft een mooie uitstraling! Deze ontstaat door de brede V-hals, die overgaat in een kabelmotief. Hoogwaardig in model gebreid.

100% polyacryl
Wasbaar

MODE ALSOF OP MAAT GEMAAKT

Zo kiest u de juiste maat

N
NORMALE
MAAT

K
KORTE
MAAT

Normale maat
u bent 1,65 m.
of langer

Korte maat
u bent kleiner
dan 1,65 m.

jeansblauw

taupe

SPECIALE AANBIEDING

39.90

in plaats van ~~€ 69.90~~

**+ GRATIS
verzending**

Bestel via:

070 - 22 28 28*

of vul de bon in
en stuur hem op.

Aanbieding geldig tot 30-06-2017
en zolang de voorraad strekt.

atelier
goldner
schnitt

www.ateliersg.be

Bouclé garen met kabelmotief

rosé

JA, IK PROFITEER GRAAG VAN DEZE SPECIALE AANBIEDING voor € 39.90 in plaats van € 69.90

1. Ik vul hieronder mijn gegevens in HOOFDLETTERS om te bestellen

Mw. Dhr. Achternaam _____

Voornaam _____ Geboortedatum _____ 1 9 _____

Straat en huis-/busnr. _____

Postcode _____ Woonplaats _____

Tel. _____ E-mail* _____ @ _____

*Ja, houdt u mij per e-mail op de hoogte van de laatste informatie en actuele aanbiedingen

2. Ik bestel de pullover graag in kleur, maat en lengte:

KLEUR	☐ Rosé bestelnr. 3288-312	MAAT	☐ 40* ☐ 42 ☐ 44 ☐ 46 ☐ 48	LENGTE	☐ Normale maat	☐ Korte maat
	☐ Jeansblauw bestelnr. 3289-412		☐ 50 ☐ 52 ☐ 54* ☐ 56*		(lengte 67 cm, u bent 1,65 m of langer)	(lengte 63 cm, u bent kleiner dan 1,65 m)
	☐ Taupe bestelnr. 3287-212		*hiervan is geen korte maat leverbaar			

3. Bij deze bestelling: **GRATIS VERZENDING!**

Ik bestel op rekening In uw pakket vindt u uw leveringsnota, gelieve deze rekening te betalen binnen 14 dagen.

Datum _____ Handtekening _____

Stuur de bestelling op naar:
Atelier Goldner Schnitt, Z.5 Mollem 390, B-1730 Asse

Ik bestel volgens de algemene leverings- en betalingsvoorwaarden zoals vermeld op www.ateliersg.be. Uw adresgegevens worden, behoudens bezwaren van uw kant, in een verwerking opgenomen, zodat wij u op de hoogte kunnen houden van toekomstige aanbiedingen van Atelier Goldner Schnitt, houder van het bestand. U heeft het recht om deze gegevens in te kijken en ze aan te passen. Wet verwerking persoonsgegevens 8/12/1992. Als u niet gecontacteerd wenst te worden voor onze commerciële acties, kunt u dit schriftelijk aan ons meedelen. * (variabele kosten volgens operator - max. 0.30€/min)

37048024-BNL F517

CODE BESTELLING
1310

— *Volop lente bij* —

MarieFleur

MODE ♥ LINGERIE

Na verfraaiingswerken
tonen wij u graag onze

VERNIEUWDE WINKEL!

Kom vrijblijvend onze uitgebreide
lente- & zomercollectie ontdekken.
Een ruime, gevarieerde keuze voor
de slanke en volslanke dames
van maat 36 tot 54.
Wij kozen voor u het mooiste
uit de betere mode-collecties.

STEEDS WELKOM

Dinsdag t/m vrijdag : 9u30 - 12u30 / 13u30 - 17u30

Zaterdag doorlopend open van 9u30 - 17u30

Zondag & maandag gesloten

**Elke 1ste zondag v/d maand
open : 10u00 - 17u00**

LANGS DE RING, SPEKKESTRAAT 4, LIER
T. 03 480 64 37 - INFO@MARIEFLEUR.BE

WWW.MARIEFLEUR.BE

